

ცისკარი.

1869

ნომერი და ლექსები.

1. რელაქციისაგან განცხადება; 2, ორი გრამატა იმერეთის
შეფის ბაგრატიანაგან
3, კიკლა. (ლექსი) ალექსანდრე ფოცხაძისა; ობლის სიმღერა,
მისივე; ჩქარა რისთვის არ მცემ? მისივე. — 4, კომედია იმერეთის,
ხალხი ცხოვრებითგან, — კან. კლდიაშვილი ისა.

იანერის თეოდორე გამოცემა ახალის ასოებით „ცისკარი, პი-
რელის ნომერში იქნებოდა დაბეჭდულნი შემდგომნი სტატიები:
ცნობა სამცხე — საათბაგოზე, ივ. კერესელიძისა; ლექსები:
იარაღისადმი თ. გრიგოლ ორბელიანისა, აწყალი, თ. ჯაფ-
იელ ერისთავისა; ჩინებული მოთხრობა, რომელიცა მომ-
ხდარა ინდოეთში, აგევა, (ნათ.) ივ. კერესელიძისა, ჩუპნი
ძველ ძულიანობა, — უსახელოსი, — ამას გარდა მივიღეთ ტრაგ-
ედია გეტესი. აგმონტი, რომელიცა დაიბეჭდება თაჲს
დროსად. —

ტ. ფ. ი. ლ. ი. ს. შ. ი. .
კერესელიძის ტიპოგრაფიაში.

რედაქციოსაგან

მომავალს 1870 წლითგან ჩუენი „ცისკარა“ თავისი „გუთნის დელით“ გამოეა იმაეე სახით და იმაეე სიერციით, რა სახითაც და რა სიერციითაც გამოდიოდა, ჩუენ ვერას ვიტყვით შესახებ ჟურნალისა იმის მეტს, რომ საზოგადოებას საკმაოდ სჰცნო ღირსებაც ჟურნალისა და დეაწლიც გამომცემელისა ცამმეტის წლის განმავლობაში, მხოლოდ ამას ვითხოვთ, ვისაც სურდეს დაბარება „ცისკრისა და გუთნის დელისა“ დროთი აცნობოს რედაქციას და თან წარმოადგინოს ხვედრი ფასი.

ამასთანავე უნდა მოვახსენოთ მკითხველებს, რომ ჟურნალი იბეჭდება მომავალს წელიწადს ახალის ასოებით, იჰნე-ბიან დაბეჭდილნი ის მესანიშნავი ზოგი ერთი წერილი ლექსები, რომელნიცა დაბეჭდილნი ყოფილან „ცისკარში“ ცამმეტის წლის განმავლობაში, ეს ისურბეს ზოგი ერთა ქართველი ენის მოყვარებთ, რადგანც მოსწონებიათ როდესაც წაუკითხავთ და ახლა აღარ ახსოვთ, ამასთანავე აღარც იმ „ცისკრის“ ნომრები აქუსთ. —

გრაბატა იმერეთის მეფის ბაგრატ მეოთხისაგან,
მეფის ალექსი მიხეილოვიჩისადმი,
1677 — სა წელსა.

ქ.

ცამდი ამაღლებულისა და ცის კიდის ჰიდემდის სახელ გა-
რდაფენილსა, ეტლთა და ბედთაგან დიდად შეყვარებულის,
ერთგულთა ზედან დიდბდ წყალობის მიმცემელისა და ორ-
გულთა, და მეუნებლეთა მრისხანედ მიმქცევის, და წამის
ყოფით გამაოხრებელს . . . ლისა და დიდის სოლომო-
ნის მგზავსიბ ყოელის მისი . . . ს ამომწყვეტისა და ფე-
რხთ ქევშ მომქცევს ქ . . ცხოველს მყოფელის ჯვარის
ქეშმარ . . ღონოთა წყალობის თვალ . . მწყნარებელის
მტყვეთა და ფლებელის პატოხანთა საყდარ . . . ელისა
ხატთა და ჯვართა შემამყობელისა და რჯულიერად თაყვა-
ნის მცემელის, რჯულის ქრისტიანობის დამატკიცებელისა და
ყოველს ქვეყანას მართალ მადიდებლობით სახელს აღმა-
ტებულისა, ღმთისაგან თეთრის რუსისა და მოსკოვისა; და

ჩრდილოეთისა, და სრულიად საქრისტიანოსა, და სხვათა მრავლის რჯულისა, და საპატრონოს ბატონის, დედის და ცათა მომბაძავის ჩვენის მოწყალის კელმწიფის მიწა, და ფერსთა მტვერი, ლისტ-იმერისა და ლისტ-ამერისა. სენეთისა და დეაღეთისა, სრულიად იმერეთისა საპატრონოსა ბატონი ალექსანდრეს ძე მეფე ბაგრატ, მაგათს უსწოროსა და ბედნიერს ტახტს მოხვევით მოეხსენებთ: შერმე, ესე ეკადროთ ჩუქნის თავის საჩივარი. ამას წინათაც მოეხსენებთ და რადკან კურთხეული ბატონი, მამა ჩემი, მიიცვალა და დედინაცვალმა ჩვენმა ამ რიგი საქმე გვიყო, მამინ, მაგათი წყალობის ბეჭედი დაგვეცაზრა და ჩუქნს საბატონოსაც მრავალი ძალი და უსამართლობა დემართა და აგარიანთა სელად შეიქნა: მას უკან იპრიანა ღმერთმან და მაგათმა ბედნიერობამან და ჩემი საბატონო მეფე დამრჩა, და ჩემს საბატონოში, ბრძანებითა ღმთისათა, მეფე გაეგატონდი და მაშინვე დიმიტრი ეზეკიელ კელმწიფეს ეახელ, და ჩუქნი, და აქაური ამბავი ყველა მაშინ იმისი პირათ მოეხსენებთ და ბედნიერს კემწიფეს ყური ეგდოთ; წყალობის თვალთ მოეხედათ, დაბეჭდული წიგნიც ებოძათ და წყალობაც ექნათ, და რასან მაგათი იმედი, და წყალობის წიგნი მოგვეყვია, მაშინვე ელჩი და რაც ამ მტერისაგან ძალ დამრთებულს ქვეყანას გაეწყობოდა, ფეჟაშიც ეახლე-

ლოთ და ჩუპნ მაგათს ოლურზედ ბრძოლა დავიწყეთ, და
 ღეთითა, და მაგათის ბედნიერებით, მაინს ზღვის ბატონხედ
 გავიმარჯვეთ და მაშინდელი დაპარგული ბეჭედიც ვიშოვეთ
 და ეს რუსები მტყვეთ იყენენ. და ესენიც მაშინ ამოვიყვანეთ
 და ღეთით ასრე მოვახდინეთ საქმე, რომე ოლონ ქუთათის
 ციხე წინა პირველი აგარიანთ დარჩა და მრავალი ბრძოლა
 გარდაგვხდია, და ვერც ბრძოლითა, და ვერც თეთრის
 მიცემითა ჯერ კელად ვერ შემოვიგდეთ თვარამ, რომელიც
 საპარტონო ბატონს მამა ჩემს ეჭირა ყოველავე, აწ ჩუპნ
 ხელად არიან და ჩუპნს ბრძანებას მორჩილობენ. და
 ყმობენ, და აღიდებენ უსწოროსა სახელსა მადლის კელმწი
 ფისასა, და დგარან რჯულის ქრისტიანობის სასამსახუროდ:
 აწე, რადგან კურთხეულმან ბატონმან მამა ჩემან მაგათს
 ღთისაგან გაშლიდრებულს ტახტს თავი აყმო და ჩუპნი
 საბატონო მაგათს საფარეულს ქვეშ შემოაგდო, მეც ამისი
 მდომი ვარ რომე ჩემი თავი და ჩემი ქვეტყანაც კელმწიფემ
 იმსახუროს და ამას ვესვეწებით, რომე მოგვეხმაროთ, ამის
 უფრო, ქრისტიანობის რჯული არ დამცირდეს, დასტურად
 მაგათ არა გაუყვირდებათ რა. მაგრამ ჩუპნ და ჩუპნი
 სიბატონო რომ მაგათი მოსამსახურე იყოს, სახელი და
 სიმდიდრე იქნებოს, და ამას ვესვეწებით, რომე, როგორათაც
 სხვას რჯულის ქრისტიანობის მჭირაეზედ წყალობის მიმდენი

აჩიან. აგრევე ჩუპნ ზედაც წყალობის თვალთ მოიხედონ
და მაგათი წყალობა ჩუპნს სასლზედ არ მომალონ: სხვა,
ამას წინათ. ბედნიერს კელმწიფეს ელჩები ეახელით და
როგორღაც მოხდა იმათი ვერა შეეიტყვეთ რა, და არ
ვიცი, ბედნიერის კელმწიფის ტახტზედ ვერ მოაწიეს და არ
ვიცი, ბედნიერი კელმწიფე გაგვიწყრა და მაგათი მოწყალება
ჩუპნზედ აღარ მოიღეს: სხვას ჩუპნს პასუხს ეს მალაქიჩი
დავით შოახსენებს წერილით:

წიგნი, მიწერალი იმერეთის მეფის ბაგრატ მეოთ-
სისაგან, რუსეთის მინისტართან 1677 წელსა.

ბ ა ტ ო ს დ უ მ ა ნ ა ს :

ქ. წყალობითა ღმთისათა, ჩუპნ იესიან. დავითიან, სო-
ლომონიან, ბაგრატიონთაგან აღმოცენებული და ამერიასა,
ჯიქისა და აფხაზისა, სვანეთისა და დვალეთისა, სრულიად
საქრისტიანოს იმერეთისა. ღვთავე აღმატებული და ელმოივ
დამყარებული, ღმთივ გვირგვინოსანა, მეფის ალექსანდრეს
შეილი, მეფე ბაგრატ ეკადრებ, მესტუმრეო. ჩუპნ მაგიე-
რად, ჩუპნ დიდს იმედს და ჩუპნთვს დიდად იმედად მისაჩე-
ნელ მისახედებს. მაგა უსწოროს ხემწიფისაგან და მოწყა-
ლის ღმთისაგან ღირსად და სამართლად შეყვარებულს,
გრძლად რაღა მოგახსენოთ, დარბაზ კელმწიფის წინაშე ნი.
ადაგ სასამსახუროდ მდგომარეს. მრავალი მაგათის კელმწი-
ფისაგან დიდად პატივ-ცემულის და ზღვისაებრ სიბრძნე და-
უღევენელი თხეის მოკითხვა დაამოდ ყოფის სიხარული მ.
მერმე, ამასწინათ ცამდის ამაღლებულ. . კელმწიფისაგან ბა-
ტონს მამა ჩემს წყალობა სჭირდა და ჩუპნც ბედნიერ კე-
ლმწიფეს თავი გაეახსენეთ და ეედემოზ მიტრაპოლიტი
ეასელით, ამისათვის რომე როგორადაც ბატონი მამა ჩემი

კელმწიფის ერთგული და მოსამსახურე იყო, ჩუპნი თავიც
იმ რიგით შემოეძლიეთ და თურმე კახი პატონის შვილი
კელმწიფის სირცხვილი არ ეკიზა, ჩუპნის მტერობით და-
კელმწიფესთან დაეებზღებინეთ, ბაიარებს გამოუგზავნი-
ქვეყნის პატონი. არისო, და კელმწიფეს ბეურ-გვარად
შესდგომოდენ. თეარ, ერხანად არ დაეჯერებინათ და ჩუპნ
გაგეყრომოდენ და ჩუპნი ელჩიც საპრობოლეშიც ჩაგდ-
ოთ და ჩუპნ ელჩს მიტროპოლიტს ერთის ბერძნის ხელით
წაგნი მოეწერა და რაგვარადაც დამარცხებოდა ყველა მე-
მოუთებლა და კელმწიფესთან კაცის გამოგზავნას შემოგზ-
ვეწოდა და თქუტუნგან ბეურ-გვარად მოხმარება და ჩუპნზედ
სიკეთე და მიზის თავის ამოხსნა შამოეთვალა და ჩუპნ
არა გვიმსახურებია რა. მაგრა ეცით რომ ღმერთი გიყე-
არს და მერე მაგ შენის კელმწიფის ერდგული და სიმდიდრის
მომჭირენე ხარ და ღვთით, და თუ ბედნიერმან დაღმერთის
მოყარემ კელმწიფემ ხელადაღმე არ გაგვიშვა და გვიმსახუ-
რა, ეცდებით რომე სიკეთით ჩუპნც გარდაეისალოთ: აწე,
ამას მოველით თქუტუნის სიკეთისაგან, რომე ეს ჩუპნი
წიგნები პატრიარქთანა და კელმწიფეს თანა მისართმეველად
დი გარდასაწერად, თქუტუნს კელბდ შემოეარდება და რომ-
ელსაც ჩუპნ ეერ მიმხდარ ეიყოთ დახლდეს სიტყვებ თქუტუნ
გამართოთ და კელმწიფეს ჩუპნი საკმე იმრგვარად გაშინ-

ჯოთ და თუ კელმწიფემ კელიდალმე არ გაგვიშეას და გეიმსახურა, ეს ჩუპნი ყმა დავით აღრე გამუასტუმრებინეთ, და რომელნიც ჩუპნში გვპრიანებოდეს წიგნად მოგვ წერეთ დაღვით, ვეცდებით თქუპნი სიკეთის მაგიერი სამსახური ჩუპნცა ექნათ: ვრცი კემწიფეს ამ ქეეყნისა და ჩუპნ საქმეს ბევრ გეარად დახეღამდენ და რადგან წყალობა გეიყონ, ერთი მაგათი კაცი გეიბოძონ და ამქუტყენის საქმე შეიტყონ: სხეას ჩუპნ პასუხს ეს ჩუპნი ყმა დავით მოახსენებს პატრონ: მერმე, სახელმწიფოა დიდი ბეჭდის დასმა გეინდოდა, მაგრამ, რადგან კელმწიფეს ბეჭედი ვიზოყეთ ამისათვის დიდი ბეჭედი ეერ ევადრეთ და როგორადაც თქუპნი საქმე დაგეარიგებს და თქუპნ წიგნს მოგწერ, ბეჭედსაც დამანდაურ კელმწიფის სამსახურსაც, იმ რიგად გაუხილდებით: მანდაური ჩუპნი საქმე თქუპნს კელად შემოგეიგდია და თუპნაც მოგეხსენება მად ჩემი მოსამართლე არაეინ არის. რასაც ყურს უგდებთ კნიაჲ დავითს, თქუპნ იცით.

კიკოლა.

ნეტარება კიკოლას, უზის ცოლი ლამაზი,
ტურფა შავ თვალა ქალი, კმნილება მეტათ ნაზი.
საწყალს ღარიბს ქმარს, ცოლმა უშოენა მეგობრები,
ზოგი კარგი თავადი ზოგი სოვეტნიკები.

ნეტარება კიკოლას,
ნეტარება მის ნინას,
კარგი ცოლი კარგია;
ყოველ ადგილს ვარგია!

აბა ერთი შესედეთ, დარდიმანდსა შინასა,
შესედეთ შავს თვალებს, თეთრ მკერდს, მისსა ოხრა, გმინასა,
შეუმკვია ზუნებს ნინა. — მშვენიერია,
მის-თვს ქმარს ხშირად მაღლი ზენად აღუელენია!

ნეტარება კიკოლას,
ნეტარება მის ნინას,
ოხ რა მომწონს. — კარგია,
ჯიბისთეინაც ვარგია!

კიკოლა განაშაყდა თავი ასწია ზეგით,
მაუდი გადინაცკლს ბლარ დადის ქოშებით,
უხთება მორთულობა! მეტად სანატრელია,
ცოლი ქმრის გამამწეენე ყოველთჳს საყება!

ნეტარება კიკოლას,
ნეტარება მის ნინას,
მერწმუნეთ, რომ კარგია,
ნინა ქმრისთჳს ვარგია!

ვარგია და ვარგია, ჩუტნი ნინა კარგია,
არ განკიცხოთ მიჯნურნი, თუ ტრფომაში მარდია.
რაქნას საბრალომ ქალმა! კიკოლა ებრალება.
ქალიც ახალ გაზღა, უკვარს მას ტრფიალება.

ნეტარება კიკოლას,
ნეტარება მის ნინას,
არ თქვათ რომრა ვარგა,
ნინა ქმრისთჳს კარგია! . .

ალექსანდრე აკოფოვი.

ობლის სიმღერა (ქუკოსკოთ)

სად შეეფარო საბრალომ თავი.
ობოლი არეინ არ შეინახა.

ნეტავი ერთსელ ეს ბედი შავი,
მხიარულ სახით მე დამანახა.

ერთსელ მეც ვეყავ სახით მღიმარი,
ერთსელ მშობლებით მეცა ვისარე,
მას აქეთ ვიქმენ მე მესაბრალო,
დღემამა მიწას რომ მივაბარე.

სიმხიარულე და ნეტარება
არის მდიდართა ძმა, მეგობარი;
არ უშფოთდებათ მრომით ცხოვრება,
ჩემი მხოლოდ ოფლი მდუღარი.
არა მშურს მათი ბედნიერება,
მათი განცხრომა, ფულის შხრიალი,
ან ასე არის უფლისა ნება.
ტყეილათ ჩაეღის ცრემლით ღრიალი,
ოხ დიდო ღმერთო! არა მხოლოდ მე,
დავიწყებოვარ ამა სოფელში;

ჰანა ეერ ეხედ ამ, მრავალთ სიამე,
არ შემთხვევითაო ამოებაში.

მაგრამ იმელი ტკბილად მაცხოვრებს,
მეც მალე ვიყო საამო ღზინში:
როცა მეუფე ზეცას მიმიწევს,
და კუთხეს მომცემს სასუფეველში!

ალექსანდრე აკოფოვი.

რისთვის ხმას არ მცემ

მამეც პასუხი, რამ დაგაღუმა,
რისთვისა შექრთი ჩემსა სიტყვებზედ,
ნუ თუ შეგიპყრეს, დაო, ეჭვებმა.
ნუ თუ ეჭვი გაქვს ჩემსა ძმობაზედ?

რაც რომა მითქვამს, ვიტყვი საქეყუნოთ,
დაე, სოფელი იყოს მსაჯული;
მე ყველასა გთხოვთ, თუ გამამტყუნოთ,
ისრით გააზეთ ეს ჩემი გული.

ერთხელ უეცრათ მე შეიეყარე
პატიოსანსა, მშვიდსა, ქალწულსა,
მას მეგობრობა მე მიუღწერე,
გაწმენდილ გულით ვცემდრ თაყვანსა.

აბა სისუსტე ვის არ ქონია!
სრულის ვერ ვხს ეზოებს ამ ქვეყანაზედ;
მაგრამა ყველა ვალდებულია,
რომა იზრუნონ თავის მოყვასზედ.

ასე ამგვარი ჩემსა მოყუასში
სისუსტე ეპოვე მე ერთი-ორი.
კოჭლობდა მეტათ შრომის ტრფობაში,
სხვა რამეც იყო ცოტა ოდენი.

რაც რომა გეაენებს ჩუპნ ცხოვრებაში
უნდა განეგდოთ, მოყუას უთხარი,
და მტყიცეთ ვიყოთ მეგობრობაში,
მით აღეასრულოთ ჩუპნ ჩუპნი ეალი.

მითხარი სწორეთ, ეტყუე თუ არა?
თუ მართალს ეანბობ. რისთვის ზმას არ მცემს?
თუ ჩემს სიტყვებსა ტრფობათ დამღერა!
რისთვის მეგობარს პასუხს არა მწერს?

აღექ. ხკოფოვი.

ხ ა ლ ხ ი ს ც ხ ო ვ რ ე ბ ი ს ა გ ა ნ .

მ ო ქ მ ე დ ნ ი ზ ი რ ნ ი .

გერიტია ქალიშვილი, მამა გერიტიას დედა, ანუსია ქალიშვილი [ებრაელი] ნინო ანუსიას დედა, ოქროპირ ანუსიას მამა კაკინა, მთვარია და ტასია [ოქროპირის ქალები] ფარსბდან ანუსიას შვილი, გოგიელა, კიკოლა და ბერიკა (ოქროპირის ბიჭები) ქაინოსრო გერიტიას მამული, არჩილ ხასიძო კაცი; იესე ხასიძოს ბიძა, გოგინია არჩილის ბიჭი, მუზობლები, ბიჭები, გოგონები და სხვანი.

მ ო ქ მ ე დ ე ბ ა 1 .

(მოქმედება წარმოდგემის იმერეთში, ქუთაისის უბნში მდინარის ყვირილს პირზედ, ოდური სახლი. გერიტია და ანუსია სხედან პოლზე დაფენილ ფარდაზე და კერევენ ახალ ახალ გერიტიას კაბას.)

გ ა მ ო ს ე ლ ა 1 — ლ ი

გერიტია.

შენ არ იკერავ ანუსია სააღდომოთ კაბას?

ანუსია.

არა, დედა ჩემი იმისთანა რამ არის, რომ თავის ქალის გახარება არაფრით მიაჩნია.

გერიტია.

თქვენ რა ვჭირთ კარგი ოჯახი გაქვთ, მამა ცოცხალი ვყავს, ძმები არ გაწუხებდნენ და დები, ნეტავი თქვენ.

ანუსია.

მე შენ შემოგნატრი და!

გერიტია.

მე რათა დაიკო? ხომ იცი დედა ჩემი ქერიეი არის, ძმები მყავს გმოზდა უნდა და შამოსაებლი კი არა არის; ამ ტელს სულს ცხოვრება უნდა. სანამდისინ საწყებლი მამა ჩემი ცოცხალი იყო არა გეცხადედა რა, და რაკი ის გარდაიცვალა საქმე გლახათ წაეიდა. დედა ჩემი ჯახირობს, რაც შეუძლია, მაგრამ რა გაუფა საწყალს, ხომ იცი ქალის საქმე, ბარაქა არა აქვს.

ანუსია.

რა ეიცო, თქვენ კი უკეთ სიამოვნებით ცხოვრებთ და, მამა ჩემი რომ შემოეცა სახლშიდ, ტანშიდ გამაჟრიალებს

ასე მეშინია მისი ყვერილის, იმას ეცდილობ ნიადაგ რომ
თვალიდამ მოეშორა.

გერიტია.

რისთვის მამა შენი ხომ არ გიწყალებ?

ანუსია.

რაეცი, ვგონებ დედა ჩემს დამასმინა არას მიჯერის რას
მესო.

გერიტია.

ჩუპნთან გარდმოსვლას ხომ არ გიშლიან?

ანუსია.

როგორ არ მიშლიან, ეხლა იმათ გონიათ თუ მე ბიცო
ლა ჩემთან ვარ.

გერიტია.

ჩემთან კი ხშირათ დაიარებოდა, მამ იმათ შეუტყუვლათ
მოდიხარ ჩემთან? შენ კი გენაცვალოს შენი გერიტია [ხე-
ლს ჰკიდებს ლოყის კანზე და სწევს]

ანუსია.

(თავს წაართმევს და ლოყაზე ხელოს ისევს) რა ნაირი
ხუჩრობა იცი გერიტია, ლოყა მოგლიჯე.

გერიტია.

დედა, დედა, დედა, რა ფეკიზი რამ არის, ხელის მო-
კიდებამ დაგაგლიჯა ლოყა, (ორივე ხელვებით კისერზე შე-
მოკსევეს და თავისაკენ სწევს) ანუსია ცდილობს ხელიდან

დაუსხლტეს, მაგრამ მინემდის ვერ წაუება, სანამდისინ ნემს
არ უჩხლტეს.] შენ კი გაგიწყდეს მაწა, საყვარელო და
ანუსია (თავის ქნევით და პირ მცინარე.)

ანუსია.

შენთან თუ მეც გამიწყდება.

გერიტია.

ღმერთმა ნუ ქნას ნურც ეთის მიწის გაწყვეტა. ჩუპნის-
თანა კეკლუცების მაწის გაწყვეტა ცოდვა არ არის. . (ორი-
ვე ხელებით თავზე ეხვევა, თავსაფენს ხდის და გვერდზე
უყუთებს.)

ანუსია.

(გვერდზე გარდაეწოდინება და თავსაფენს იღებს)
შენ რაცხა გახუნტრუცებს კი ვიცი მე.

გერიტია.

აბა, რა მახუნტრუცებს, მითხარი. . . [კერვას არ აცდის]

ანუსია.

დამეთხოვე. თორემ დედა შენი რომ შემოვა ეეტყვი:
გერიტიამ კერვა არ დამაცალბათქო.

გერიტია.

აბა მითხარი? (არ აცდის კერვას.)

ანუსია.

ვითრა? (დაედუნება საკერავათ)

გერიტა.

მითხარი ო. . მითხარი.

ანუსია.

შენ ქმარი გინდა, ის გახუნტრუცებს [მიიხედ მოიხედავს]

გერიტა.

ჰა, ჰა, ჰა. [გარდაიხარხარებს] ქალო ქმარი მინდა, მაშ
რა მინდა.

ანუსია.

(თავს ასწევს ზევით და წარბებს ასწურავს) შე კაპოეტო
რა გაყვირებს მერმეთ, ქმარი გინდაო; ნელა ვერ იტყვი,
რომ ეინმემ გაიგონოს ზომ გვიძრაზვენ.

გერიტა.

გაიგონოს მერე, ქმარი მინდა მაშ. უქმრო ქალი გაუ
გონია კაცს.

შაია,

(შემოდის კაბას იბერტყავს) თქტსე დღეს არაფერი გაგი-
კეთებიათ ეგონებ ლაპარაკის მეტი. სულ თქტსენი ყვარილი
მესმოდა. რა ამბავს ჩადიოდით, რა იყო? [რამოდენიმე ხანს
პყუდროება]

ანუსია.

[ჩუმად გერიტას] არ გითხარი ნუ ყვირიტქო.

გერიტა.

ჩუპნ კიდევაც ვლახაკობდით და კიდევაც ვკერაფდით, მუნჯები ხომ არ ეყავით, რომ ხმა არ ამოგვედო.

მაია.

ვინც ბერს ლაპარაკობს, ის ცოტას აკეთებს: ეს არ ცი შენ? ენახე, დღეს რაცაა გააკეთეთ თქვენ ორმა ქალბატონებმა [მიდის იმათ გვერდით, უსწდება და საკრავს შინჯავს] აი, ეს არის თქვენი ნაკერავი, უკუღმა მიგიკერებიათ. არ ეთქვი მე! იმ თქვენ ლაქ ლაქში, გულის ყუჩი ვის ბრ დაეხდოდა. [გერიტა და ანუსია უცქერიან გაქვირებით]

გერიტა.

ეს ანუსიას ნაკერავი არის. —

ანუსია.

ისევე ღმერთი შენ გიმეფლოს. ა ბატონო, დახედეთ: მაგის წევის წერს არ შეეცუბა? [აჩვენებს]

მაია.

ეს კაპოეტი რომ არც ტყდება (უყურებს გერიტას, რომ მელიც დაეხრება საკერავს ანუსიას შეჩივის) ამასთანავე ღვთის რისხვას, მე არა რას შევეყრივარ რახან კი გააკეთებთ, სულ ასრე ფუც ფუცით. რამოდენჯელ შემინიშნავს, ყოველთვის ასრე უგულვლოთ ეკიდება საქნარს, რა ეშველება მაგას, რა

უყო; შიტო ეჯაერობ იმას, რომ ქმარი ამოდნს კი არ მოუთმენს. მისცემს საკერავს და მტყვის: შემოიყოფო. თუ კარგათ არ შეუყრა კბალებს დამტერეფს. მერე ეხლა მაინც, მარტო სილამაზეს კი არ უყურებენ, ქალის ხელოვნებას, ოჯახში დედაკაცობას, ყოფა ქცევას; ესენი ამას არც ერთი არ უფარგა. ამა რა ეშეელება (ადგება და თავის ქნევით გარეთ მიდის.)

გერიტია.

შენ რომ თავს აქნევდი ცხენივით ის რა იყო, (მიიწევს ახლოს ანუსიასთან და ჯგვლეტს თუ კლავებს, თუ გვერდებზე; თავსაფენს ჯდის და გარდუგდებს. ანუსია ადგება თავსაფენს იდებს და თავზე იფარებს, ამ დროს შემოცა მაია და ლოგინზე ჯდება. ანუსია ყურეში მიღას და დაქათ წყალს სვამს.)

მაია

ეს რა ამბავია, რწყილებმა შეგვეჭამი [ახტება უცებ ლოგინიდან და კაბას იბერტყს) ეგონებ იმ წყეულ გოგოს, ლოგინ ქვეშ ცოცხი არ გამოუხსვია ერთი კვირა იქნება [იხედება ლოგინ ქვეშ.]

გერიტია.

მე არ მახსოვს, რომ გოგოს როდისმე ლოგინ ქვეშ ცოცხი გამოველოს. ყოველთვის შუა პოლზე დახევეტავს და

გაეა გარეთ (თითით აჩვენებს.)

მაია.

(მოიტანს ცოცხს და ლოგინ ქვეშ ზევტავს) შენ ხო?
გაგასწენდება, რომ გოგოს უთხრა: ცოცხი გამოაწლე დეა
და ჩემს ლოგინ ქვეშეთქო. შენ დედის მჯავრი მაინც არ გაქვს.

გერითა.

ვეხვეწე გუშინ, როდესაც სვეტაედა, ჩემს ლოგინ ქვეშ
გამოხვეტეთქო; ისრე ურჯულო არის, რომ განბეც ცოცხს
იქნედა და არ ხვეტდა. შერმეთ რომ გაათავა აედექი და
შევიხედე: სულ ტვერით იყო საესე იქაურობა და მე თვი-
თონ გამოვხვეტე.

მაია.

მეც ვიცი, შენ ლოგინს კი მოუელი, ჩემმა იკითხო!
თვარა: (კიდევ ზევტს) ასლანდელი ქალიშვილები დასწყევლო!
ღმერთმა, სამინელი რამ დაუჯერებელი არიან, დედა მამას
ბუზათ არ აგდებენ.

ანუსია.

კაი დედამას რა სჯობს, ნეტაი იმას, ეისაც ისინი კარ-
გი ყავს.

გერითა.

(თავს ასწევს და ამაყად) კაი დედ-მამა ლოგინს კი არ
ახვეტინებს, თავის ქალიშვილებს კარგათ ინახავს, აცმევს,

ასურავს და ზოლოს კარგათ თავს დაადგამს. გლახა დედა
მამა თავის მოსამსახურეს ვერ ხმარულობს ანუ არ იკმაჩის
და ქალიშვილებიც მის მოამსახურეთ უნდა გაიზადონ.

მაია.

ჩუპნ გლახა კართ და თქუპნ კარგი (ცოცხს ყურეში
დაადგებს, მობრუნდება და დ.ჯდება. ამდროს მემოეა ბიჭი და
ამბობს: ქალბატონო ურია გახლათ, იქნება რამე საყადე-
ლი გნებავდეთ. [გერიტია და დედა მისი ერთ ხმით.) დაუ-
ძახე, დაუძახე შემოვიდეს, ბიჭი მოდის, მის უკან ებრაელი
მას მოზღვეენ რამოდენიმე ყმარწვილები, რომელნიც ყვი-
რიან, მოკიკიან; სხვათა შორის ისმის მემდგომი სიტყვები:)
ურია და ურუკივე, გოჭის ქუდი მეგაკენიტე. ებრაელს ცა-
ლი ხელით უჭირავს ფუთის ყური, რომელიც კილია ზურ-
გზე და ცალის ხელით ჯაშს იქნევს უკანისკენ, რომ ზოუ-
შები მოიგვროს.]

მაია.

[აღება და ებრაელს მიემხელება. ადგილს უჩვენებს და-
საჯდომს და მერმეთ ყმაწვილებისაკენ წაიწევს და ფეხს
დაუბაკუნებს და იტყვის,] ჰი თქუპნ ტურებო, თქუპნი
გარდამიდე ურია ვერ მოგვეყარა. (ყმაწვილები სიცილით
წაეღენ, მობრუნდება და ებრაელს გვერდს მოუჯდება.)

ებრაელი.

ახალ ახალი ფართლები თუ გნებავსთ ქალბატონო?
სტანპოლიდგან მოვედი თვარა, იმ მინუტს წამოვედი აქით;
მეგულებოდან თქუტნი ოჯახი, სადაც იციან ფართლის ცნო-
ბა, თქუტნი მეუღლე დიდი კაცი იყო, აცხონოს მისმა
რჯულმა, დიდი მეგობარი იყო ჩემი; სულ ჩემგან ყიდუ-
ლობდა ყოველის-ფერს, აცხოვნა მისმა რჯულმა.

მაია.

კარგი, გვაჩვენე ფართალი, თუ დაიწყო, ხომ აო გაათბ-
ვებს.

ებრაელი,

კი ბატონო, კი შენი ჭირიშე, ეხლავე [დაუჩქარებს ფუ-
თის ხსნას] ცხოვნებული თქუტნი მეუღლე, სახელი რა ეთქო
დამაეიწყდა (სელს შუბლზე შამოიდებს და ფეკრობს)

მაია.

რეეზ, ჰო, ჰო, ჰო, რეეზ რეეზ. აცხოვნა მისმა რჯ-
ულმა (კიდევ ფუთს შლის) ერთხელ მთელი ბაზარი, პოდ-
რუჩიკით ავიარ ჩამოვიარეთ, რამოდენი კაცი შემოგნატრო-
და, ნეტავი მენ რა ნაცნობი გყამსო. ის რომ მოკედა და-
ვილუბე მე მერე. ხეირი აღარა მაქვს.

გერიტია.

კი ურია მარა, თუ ასრე ნაცნობი იყო, სახელი როგ-

ორ დაგვიწყდებ მერმეთ.

ებრაელი.

შე დლოცვილო ხანდის-ხან კაცს ჭადის სახელი დაეიწყებოდა არათუ კაცის (ამოიღებს ფართალს და ქალბატონს აჩვენებს) ფართალი თუ გნებავს, უკეთესი არ შეიძლება პირველი სორტის არის, შესედე ქალბატონო [ორივე ხელებით შლის და განზე აჩვენებს]

მაია.

ეგ არ ვარგა გლახა ფერის არის.

ებრაელი.

როგორც გნებავს იმისთანა მაქვს ქალბატონო, ოღონდა ბძანეთ. როგორი გნებაეთ; მე ხომ რაც საუკეთესო რამ არის ის მაქვს, მე არ დამეძალება რაც კი რამ გამოჩნდება.

გერიტია.

დედა, ამისაგან რათ ყიდულობ გლახა ფართალს, პარასკევს ბიჭი გაეგზავნოთ ქალაქში, ის იყიდის ყოველისფერს.

მაია.

ესრე ვიქ, ეხლა დაეიჯერებ შენ რჩევას, (თავსაფარს გამოართმევს მარტო და ფულებს აძლევს)

ებრაელი.

სხვა არაფერი გნებავსთ, ქალი-შვილებო, რატომ არაფერს ყიდულობთ, ახალ გახდა ქალების სული ფართალში

უნდა იყოს [ნელ-ნელა კრამს ფართალს.)

გერიტია.

რა სბაგელი ცხერია აქეს ამ ურიას (ეუბნება ანუსაას)
ანუსია.

(შეზღაფს) ცხენის თოფრას მიუგავს.

გერიტია.

მოგცა იმისთანა ცხერიი შენ.

ანუსია.

უი მე, ნუ მელაპარაკები თუ გიყვარდე.

გერიტია.

იმისთანა ქმარი რომ შეგხვდეს?

ებრაელი.

კი არ დაიწუნებს [ნელ ნელა ფუთს კრამს)

ანუსია.

უ. . ი, — მე, ღმერთო რატომ არ მოშლოვ პსლავე
(მარცხენა ხელს ლოყაზედ შემაიკრავს) გერიტია და დედა
მისი გაიხარხარებს.) წადი, წადი . . . თორემ გაეზტყაფინე
ბიგბ შენს თავს.

ებრაელი.

გატყაფინებივბ რა, შენ დედოფალი არა ხარ და მე
თხა არა ვარ, [გერიტია და დედა მისი კიდევ ხარხალობენ
გერიტია წამოიძახებს ხანჯისხან სიცილით: ურიაშ.

სასაცილოთ აივლა, ებრაელმა ზურგზე ფუთა მოაგ
ამდროს მაიამაც გაათავა სიცილი და დაუძახა ებრაელს
წადი, წადი ღმერთი გიმეილის.

მაია.

ეს ურწმუნო, როგორ ბედავს ამგვარ ლაპარაკს. ჩუქნი
ბრალი არის, გავათავამეთ და თავზე დაგვეჯდა. [გერიტია
კიდეე ხათ-ხათობს, ხელებს შლის, ირწევა იქით აქით] კა-
რგი ასლა, უსაქციელო, შენ ნამეტანი იცი, სულ შენი ბრა-
ლი იყო ანუხიას გაუპატიურება, მაგრამ ან კი რათ უნდა
გეწყინოს მისი ლაპარაკი.

გერიტია.

[სიცილს გაათაყებს, ანუხიას კისერზე ეხევეა და ეუბნება:]
გენაცვალე ხომ არ გეწყინა ანუხია!

ანუხია.

არა მისი ლაქ ლაქი როგორ მეწყინება (კერვას მიყოფს
ხელს) მაგათთანა ურწმუნო ხალხი, ქვეყანაზედ არ არის.
თუ გაუცინე გვერდში მოგიჯდება.

გერიტია.

(კაბას შლის და უცებ დაიძახებს,) დედა ჩემო კაბა გა
გვითაყებია) აღგება კაბას ბერტყავს და კიდეებს ყურეში.

ანუხია აღგება, ნემს გულზე დაიბნევს და ამბობს: ახლა
კი მშვიდობით.

მაია.

შოიცადე, მე ქალო, რა მიგარბენიებს ასრე უცებ. ჭა-
თავე თეარა მირბიხარ, ფეხი ხომ არ დაგიწეავს.

ანუსია.

არა, მადლობელი ვარ, აწი კი დრო არის შინ წასე-
ლის. საქმეები გეაქ რაცხა, რაცხა გასაყეთებელი.

მაია.

რა საქმეები გაქთ ამისთანა, რომ დედა მენი ვერ მოე-
რიოს, მეზივით ქალი არის: შენ რაში მოგიკლებს.

ანუსია.

კი, მარა მეც რომ ექ ვიქნები უმფრო მალე გაეათებე-
ბთ ყოველივე საქმეს.

მაია.

კაი დაგემართოს, კარგი ის იყოს, ეისაც მაგისტანა ქალია
შეილი ყავს, ეიბაც დედა ებრალება. არ გაეხარ ჩემ ქალი-
შეილს, ეგერ რომ არის ყურეში, ის იმ კაზის შხერის მეტს,
ამ ორ კვირეს, არას ფერს არ გააყეთებს [აჩვენებს ხელით.]

გერიტია.

(ყურედგან გამოიქცევა, ანუსიას წინ დაუდგება ხელეზ
გამლილი:) სად მიხვალ?

ანუსია.

[მაიას თაყს უკრავს] მშვიდობით (მიდის.)

გერიტია.

წინ უხედება, ხელებით გულზე სცემს) არ იქნება, არ იქნება. . . .

ანუსია.

ცდილობს როგორმე ხელიდან დაუძვრეს. ბოლოს და-
სხლტება ხელიდან, მაგრამ თავის კაბის ღოგმას გამოსდებს
გერიტიას ხელს და მას ხელს ატყენს)

გერიტია.

(გაოცებით) ვაი დედა ჩემო მოვეკეტი.

(ანუსია მას არ უყურებს მიღის და იძ.ხის] მშვიდობით,
მშვიდობით.

გერიტია.

(გულ მოსრული რომ ანუსიამ ყური არ უგდო მას,
კენესის: ეა მზო ყოჩანო.—

მოკმედება 2 — რე.

დიდი ოთახი, შუა კედელს კარის პირ-და-პირ, ქვის ბუ-
ხარი, შივ წყებლებას ცეცხლი ანთია. ბუხრის მარჯვნივ
ლოგანი ფარდავ ვარდარცხული. ზედ წევს ოქროპირი.
მარჯვენა ხელი თავისთვის მეუყუდებია და მარცხენათი ჩი-
ბუხსა სწევს. ნინო დაბალს სკამზედ ჯდის, ოქროპირის წინ
მარცხენა ნიდაყვი მუხლზე უდგია და თითებით თავი უჭირა-
ვს კაინა, მთვარია და მაია ბუხრის წინ ქვაზე სხედან; ორი
ერთ ყურეს და ერთი ერთს, მათ უკავით სელში ჩხირები
და ნაცარში ურევენ. ანუსია კარებს გააღებს, შემოვა, უცებ
ტაბუტს ფეხებს დაჰკრავს; ტაბუტი გარდატრიალდება და წყა-
ლი დაიღვრება —

ანუსია.

ეინ ეშმაკო დაღა ეს აქ (აიღებს და ყურეში ღვამს.)

ნინო.

დამტკრივ ყოლის ფერი, წინ კი ნუ დაიხედავ (ხელს
ჩამოიღებს და ანუსიას მიჩერება) სხდ იყავი ამდონი ხანია
ბოვმო?

ანუსია.

სადა ვიყავი არ იცი, [მოლის და მამას საფერხელს უჯდება]

ნინო.

მერმე მიტომ გაგიშვი, სულ რა კი მოცლდეთქო?

ანუსია.

ძროხის კუდზე დანა კი არ უნდა გადაატეხო, რაღა მადლი მოახმაროს კაცმა კაცს. ისრე მოახმარე რომ მადლი ქონდეს.

ნინო.

ეაი შენს გუნებას. ახლანდელი ქალიშვილები უჯერო ხართ მარა დედის წინ რომ კიცი წავა იმას მგელი შესკამს, (აღდება და მოლის) ჩუპნ საკერაეი ურიცხეი გეაქვს და ეს თუ გარდაეიდა ეინმესთან ხომ აღარ მოაგონდება გარდმოვლა.

ანუსია.

თუ ასრე გინდოდა შე დალოცვილო, რად გამიშვი.

ოქროპირ,

მართლა თუ ასრე გინდოდა რად გაუშვი, ეხლა რადროს ლაპარაკი არის [ფესებს აიღება და ანუსიას კალთაში ჩაუდებს.]

ნინო.

ერთი მენ როტაე კილო. მაგ ყალიონის ყლარტი რა ხეირს დაგაყრის შენ, მოხმარებას ეინ უშლის, მაგრამ უნდა

მოიგონოს რომ, ჩუქნც საქნარი ბევრი გეაქვს (მოუბრუნდება ანუსიას და ჰკითხავს) გესმის.

ოქროპირ.

ანუსია, ქმარი არ გინდა?

[ანუსია ხმას არ სცემს, თავს დაუკრავს და ხელებს ფეხზე უშვებს)

ოქროპირ.

ანუსია, ანუსია, დედა ნუ მოგიკეტება, თუ გეყვარდე მე ნუ მოგიკეტები მითხარია: ქმარი თუ გინდა?

ანუსია ჩუმად არის. ლაფშებს იკვნეტს. ფეხებზე ხელს უსვენებს, ცოტათ შეაჩერებს.

ოქროპირ.

ანუსია, არ გესმის შენ. ანუსია [ფეხებს დაანძრევს კალთაში. კაკინა და მთვარია დაფრთხვენენ, თავს ჩალუნ ევენ და მოუხშირებენ ჩხირების ნაცარს რევასა.

ანუსია.

[წარბებ ქვეშ გამოიბლურება იმისაკენ] უკაცოელები (იგინი კილო დაიფრთხვენენ)

ოქროპირ.

ოქკო, თუ ამათი ვცხვენია (მოუბრუნდება იმა, მარცხენა ხელით ჩიბუხის ტარს მოუქნევსთ, მაგრამ ვერ მიწვდება უყვირის: გალით გარეთ) ქალი-შვილები — სცვიფრდებიან

და შირბიან. თქვი თუ გინდა ანუხია.

ანუსია.

მე რა ვიცი ბატონო რომ ეთქუა.

ოქროპირ.

როგორ არიცი, თქვი ქმარი მინდა.

ამ დროს შემოვა ნინო და ოქროპირს წინ, მიღობი-
ლს სკამზე ჯდება. ანუსია გარეთ მიდის.

ნინო.

რას მერები ესლა შენ. რომ გაჩერებულ ხარ ასრე ჩუქს
საქმეს უნდა ეყადოთ (ამ დროს ბოვშების კივილი ჩიხი.
ლი ისმის, ნინო წამოხტება შირბის და ამბობს: მეჭამეს
ერთმანეთი, შეჭამეს. (კარებს უცებ გააღებს და ყვირის:
რამაზავია ეს ჯაფრობა პიკელით, რა ანბავია? უცებ დაღუ-
მდება ყვირილი მხოლოდ ერთი ხმა იძახის: ანუსიამ დაგე-
ხოცა, ნინო უცებ კარს მოიგდება და დაბრუნებული ლა-
პარაკობს: დასწყევლოს ღმერთმა თქუტსნი ბოვშობა. ამას ბა-
ტონო, რა ენაღელება, (აჩვენებს ხელით ოქროპირს ხან
მეზობლობისას არის, ხან ქალაქში წავა. ქე არის კარგა ლა-
მაზათ თბეისუფალი. მე ვაკითხო მე უბედურმა, მე თავის
უბედური რომ ეარ თვარა სსეას რა უჭირს უკანასკნელი
გოგო არ არის ახლბ შინთანა რომ ზღვა არე ნახოს და პა-
რა ხოლი თუ რაღაც ემშავია და მევი ბოვშების კყაწილში,

გული გამოშჳამა. (ოქროპირი ჩაჩინებს და ჩაბუხს ნავეე ც^სლებს ამოუსობს მოსაყიდებლათ.)

ნინო.

რას იცინი, რას. ნეტაეი ქე მაინც ვარგოდე; შენი გულისთჳს ეცდები. თოხებს მიგიგავე კბილები (შეჩერებით და მერე მობლუმვით გვერდზე გაიხედავს.

ოქროპირი.

ოჰ. ასრე იტყვიან.

ნინო.

რას შერები ეხლა რას, გამიძრიე ყური ერცახე ვერ უყურებ, ბოვშებჳა შეგვეჳა ესეც არის. ერთი მაინც მოაეცილდე.

ოქროპირი.

(გაიღიმილებს. ორჯერ მაგრათ მოსწევს ჩებულს] ასრე ადვილი იყოს მოცილება, თორემ ქარგი,

ნინო

თუ არ ეცდები და არ მოინდომებ, თავისით როგორ გაკეთდება საქმე.

ოქროპირი.

ეჰ—(ხელის ქნევით) მამა ბიცხონდება გაჩუმდი. ამისთანა ჩამეებს ლაპარაკობ, კაცს სისხლს თავში მოგერი. გონია შენ ჩემი სიარული არა რას გენადვლება. აჰა შინჯე ერთი

(გაჯაერებული) რუსის შარას გაეკარი, მაშინ შეიტყობ, რომ გორი სასიარულო არის. (წამოჯდება ჩიბუხს რეკავს) არ ქნა იმ კაცმა და ფეხზე სიამ ვერ ვაყოლებ.

ნინო.

(ცოტა ხანს გაჩერდება და აქოთ ჩქოთ იხედება:) ფეხზე კი არა, ფრჩხალებზედაც აკოცე, ამისთანა საქმეში. რატომ არ ქნა, რააო.

ოქროპირ.

(გაჯაერებული)

არ ქნა. რას ჩააცედა ახლა, ჩააცივდი ძლიან მენ, არ ქნა იმ კაცმა, ჩააცივდი ძლიან შენ, რას შეუხედალ [მარჯვენა ხელიდან ჩიბუხის გამოწყარს მტვერს გარდაისერის პოლზე და კიდევ რეკავს ცარიელს ჩიბუხს.

ნინო.

(ტუჩებს მოპრუწავს, მარცხენა ხელის თიოებს აქნევს და ნელა ჩაილაპარაკებს) რაო, რა არის, რა მზეჭია, რამ არა ფერი არ იცის კაცმა.

ოქროპირ.

უჰ. . . (ახარებულიათ) ქალის და თხის ჭკუა ერთად უნდა გარდაბა. (ადგება, ცოტას ვაიელის, თუთუნის ქესას წეოდგან მოახსნის. ჩიბუხს შიგ ჩასდებს მარჯვენა ხელის თათით სტენას) რომ გითხრას ერთი კაცმა, დაიჯერე. არ

ქნა იმ კაცმა, დაიწუნა მენი ქალი, დაიწუნა გაგონე [ყვი-
რის] —

ნინო.

მეც ეგ მინდოდა რომ წამოგეთქვა (ჩემათ ჩაილაპარაკებს)
დაიწუნა მისმა სიცოცხლემ მაგისტანა ქალებს დაი-
წუნებს ის (აღება სკამიდან და ლოგინზე ჯდება.

ოქროპირ.

ახლა გაგე [ჩაილაპარაკებს ცეცხლისავენ მიმავალი.)

ნინო.

ისეც რომ ჩუპნ მოყვრათ გეწუნობდეს, რატომ ღმერ-
თი არ გაწყრება მაშინ. რას ტრახობს, რა აქტს კარგი
გეარიშვილობით გეჯობს, შეძლებით გეჯობს, თუ რითი-
მამა მისი მეფას მზარეული იყო, რას იქადნის. ახლა წამოი-
დგა ფეხი, თორემ უწინ კადს არა ეინ წაუტეხდა.

[აღება გაჯაეროიანებული] იპ, რაო . . .

ოქროპირ.

ნუ სტი. შენისთანა ქალები კილო ვერ დაიწუნებენ, იმი-
სთანა ემაწეოლ კაცს, სასიძოთ. —

ნინო.

[გაჯაერებული] შენს ხელში მაინც დამცირებული, და-
საჯაყებული ვარ. შენ გლახათ მიგაჩნია თბეი და შენი ცო-
ლი რაღა იქნება (კარებისკენ მიდის)

ოქროპირი.

[ორჯერ ჩიბუხს მოსწევს და ჩუმად ჩაღლაშარავებს] რა გულ დიდია!

ნინო.

(მიბრუნდება ხელის ქნევით) შენ უბედურო, რას ისაჯახებ თავს. რა გიშავს ამის ფასი. ოჯახი გაქ, გლეხები გყავს, ცოლ შეილი გყავს. ეჭამთ, ესვამთ და ეცხოვრობთ. სხვა რა გინდა?

ოქროპირი.

(ღიმილით) თავს იმედი მიეცი —

ნინო.

თავს იმედი მიეცი, თავს იმედი მიეცი [გასცინებს ქმარს) ცოლ შეილის წვალება კი იცი, სხვა რაზე თვარა (გარეთ.)

ოქროპირი.

(შიაძასებს) ერთი ქათამი დაქალი, იქნება ეინმე მოვიდეს. [ნინო შემობრუნდება]

ნინო,

(მიდის ახლო ოქროპირთან. დონიჯებ შემოყრილი კითხავს. სტუმარს მოეღრ ეისმეს თუ?

ოქროპირი.

ჰო!

ნინო.

ვის?

ოქროპირ.

(ჩიბუხს სწევს, კვამლს წერილად გამოუშვებს] მაკელით)

ნინო.

ვის, ვის?

ოქროპირ.

ფარსადანს. . . .

ნინო.

დიდება ღმერთს, ძლიერს არ ამოღლეჯა [კარებასიყენ მიმა^ა ეალი ჩაილაპარაკებს] ენის გამძრევა ეზარება, რა ხეირი იქნება ამისაგან. [ამდროს შემოდის კაკინა. მამას არ შეხედა; ეს ისრე ანზობს: ფარსადან მოვიდა, შილის ლოგინისაკენ მუთაქას ყურეში მიაგდებს, ლოგინს ხელს გადმოუსობს, მერმეთ ბუხართან შილის, მარჯვენა ფეხით ნაცარს შიგნით ყრის ორივე ხელებით და თავით ბუხარზე მიეყუდება.

ოქროპირ.

ბოეშო სად არის მერე, ის კაცი ამოტელი ხანი, თუ მოვიდა.

კაკინა.

მოვა [გადის)

(კარი უცებ გაიღება და შემოვა ფარსადან. ორეე ფეხებზე აფსაზური ღებები აკრავს, რომელსაც გაუდის ზრიალი სიარულის დროს.)

ოქროპირ.

ოჰ. . მობრძანდი, მობრძანდი, მობრძანდი ფარსადან. ბი, თუ კარგი პნბავი მოგაქ. რა მასჭინძელი დაგხედები (წამეიწევს და თავს უკრავს)

ფარსადან.

ნუ გეშინია, ფიქრი არ არის, ხალთამი (ღიმილით ეუბნება ახლოს ოქროპირთან მიდის ქუდს გვერდზე გარდისერის) ნუ გეშ- ოქროპირ ტაშტს ორეე სელებით დაკრავს და მერმეთ ხელებს ერთმანერთზე სრეს.

ოქროპირ.

ლაჯელი, ღაჯელი ჩემო ფარსადან [აჩეენებს თავის გვერდზე) ჩიბუხი გაგიკეთო?

ფარსადან.

გაკეთე, სსუმისაც მოგართმეგდო მე ჩიბუხს, შენი თავის გახეტქამ (წელა ჩაილაპარაკებს.)

ოქროპირ.

[ჩაცინებით] შე კაცო ეხლა მენ სსეა კაცი ხარ.

ფარსადან.

(მიიხედ მოიხედავს სახელოებს წამოიკაპიწებს და აპარ-

ტენად) რა სხვა კაცი რა (ოქროპირ ჩიბუხს მისცემს ხელში და ეტყვის, მიირთვიო ფარსადან. ფარსადან ორჯერ მაგრათ ჩიბუხს მოსწევს და წერილ ბოლს უშვებს: შენს სახლის კაცს თუ სიკეთე უყავი, ძალაჲს დამამადლის მისმა სიცოცხლემ (ჩუმათ ჩიბუხს სწევს) ერთი რაცხაა, ნემსის კურწის ოდენი არ ვიცა რა.

ოქროპირ.

შე კაცო, თეარაფერი აქ რა ქნას იმ კაცმა.

ფარსადან.

არა. იმას ეინ ამბობს: იმან ტყეილა რომ რამე მომცეს არ წაეღებ. მე იმასაც უჯერეარ რომ სამადლობელი საქმე ექნებ. ქალი არ დაუბერე სახლში. [ჩიბუხს მოსწევს] ნეტავი ჩემსას მომახმარდეს ღმერთი თეარა, სხვისი არა რა მინდა. ჩემიც მეყოფა.

ოქროპირ

(ბეჭებზე ხელს დაკრავს, კისერზე გადაესვევა) ფეჩაშზე ნუ შეწუსდები, მისი ჯავრი ნუ გაქ. ოღონდ საქმე გაბრიფე.

ნინო შემოდის და მოყვება ორი პატარა ქალიშვილები. ფარსადან წამოიწევა, აღგომა უნდა, მაგრამ ოქროპირი ჩიბუხის კალთას ქვევით სწევს და ეუბნება: დაჯედ ერთი, მოგლიზ შენც, დაჯედი, ფარსადან ფრანტულებ თავს დაუკრავს და ამბობს: უკაცრავათ გახლავარ, მაგრამ ამ კაცმა

ნაოჭი ჩამომავლიჯა (აჩვენებს ოქროპირს) ჩოხის წვერს ხელში წაართმევს, კარგათ დაღვება და თავს დაუყრავს მეორეთ. მერბეთ ქალი-მეილებს დაუწყებს კოცნას.

ფარსადან.

რა ხანი არის, თქუტსნი ოჯახი არ მინახავს, თქუტსნი ქალები ჩამოტელი გაზდილან. გასათხოვარი შექნილან, ნინო.

აჰა, მაგ გასაწყვეტლები კი იზდებიან სხვა რამე თვარა. ეხლა ქალას ყოლა კირი არის.

ფარსადან.

რა უყოთ ბატონო, ყველა სომეაჟი არ იქნება. ზოგი ქალი იქნება, ზოგი ეაჟი.

ნინო.

მე რომ მაინც ღმერთი მიწყრება. (დაღრეჯილი) რა გაეწყობა, მადლობა ღმერთს.

ოქროპირ.

ღმერთი მიწყრება. [ჩაულაპარაკებს გულ მოსრული]

ფარსადან,

რა უყოთ ბატონო. ეგ სომეაჟი ჩუტსნით არ არის. ღმერთს როგორც ნებაეს ისრე იქნება.

ნინო.

რა შეეცოდე ღმერთს ამის ფასი არ ეიცი, რომ ესრე

დამსაჯა.

ოქროპირ.

[მიისედავს უცებ და ფირცხლად ამბობს.) რა შეცოდე და ის შეცოდე რომ მამა შენი, პაპა შენი უშვილო იყო და შენც უშვილო ხარ და სხვა არა ფერი.

ნინო.

ასრე იცის, ამას მაყეედრებს, ყოველ დროს ეითომც ჩემი ბრალი იყოს. ფუი! დასწყევლოს ღმერთმა შენი ხული და ზორცი. (გვერდზე გარდაფურთხებს და ჩაილაპარაკებს.)

ოქროპირ.

აჰა ეისი ბრალი არის, [ყვირილით) მამა ჩემს შვილი ვაჟი შვილი ყავდა, ბაბუა ჩემს ცხრა ყავდა და პაპა ჩემს ათი . . . მე დასწყევლოს ღმერთმა შენი თავი და ტანი მართლა მისს ცოდვას მე მახოცავს თავზე. [აღგება გაივლ გამოივლის, მივა ყურეში და გააფურთხებს.) —

ფარსადან.

კარგი ახლა, რა დროს მაგის ლაპარაკი არის. რამე საკმეს უნდა ეწიოს კაცმა.

ნინო.

[ფარსადანის კენ მიიწევა) რა ქენი მითხარი შენი ჳირი-მე, იმისი. მაგრამ თავის ჳკუთზე არ არის, მისს უფრო შე-

ნს მტერს და მოღალატეს არ გაუხარია. —

ფარსადან.

რა ექნა რა, ძლიან დასწართულათ არის საქმე. ის კაცი, რომელიც შენ იცი. არის და არის, ლაპარაკი აღარ უნდა. სასიძო კაცს უკეთეს ვერ იშოვი, ტყეილა ნუ დაიბგრევი. (თითით აჩვენებს) უნდა გითხრათ რომ თუ მოხთა, თუ (თითს ცხვირის წვერზე მიიდებს) არ ვიცი [ბეჭებს ასწევს] მე ვგონებ, რომ უკეთესი ბედი არა ოდეს არ ეღირება შენს ქალიშვილს. მე პირში ვიცი ლაპარაკი, ზრუფს უკან ღმერთმა დამიფაროს. ბიჭად ზიჭა. არა, არა (უცებ) მე არ დამიჯერებ. ჰაი, (აჩვენებს ოქროპირს) ჰკითხე, მე ხმას არ ამოუღებ (ოქროპირს) ის განსვენებული, დედა შენი, მაგი გოგძის ქალი ნუ წაგიწყდება, ცოლი და შვილი, ნუ დაგეზო ცემა მართალი თქვი; თუ რა კაცია ის კაცი. მე ხმას არ გაეცემ [აღგება ბუხრის კენ მიდის ჩიბუხს ცეცხლში ამოუსვებს.]

ოქროპირ.

(ნელა ჯდება) შესახედავთ კარგი ბიჭია და სხვა კი რა მოგახსენო,

ფარსადან.

(უცებ გამობრუნდება ბუხრიდან და ამბობს) ოჯახის ამ ბავი მე მკითხეთ. (ორჯერ ჩიბუხს მოსწევს) ამ ღვთის შობე-

ლს გეფიცები (აჩვენებს ხატს, რომელიც არის ყურეში) რომ ერთი სიუჟეა არ მოუმატო, როგორც არის [ამ დროს კინამ წამოიძახა, ღეთის შობელი კი არა იესე ქრისტე არის. — ფარსადან.

(მოღუშვით) ჰო. გაჩუმდით ბოეშებო ბეჯითად, ნაშდილად ისრე ვიტყვი. ოქროპირმა დაიყვირა: თქუშნ რა გინდათ აქედან გადით გარეთ. [ნინოც დაიყვირებს:] აქანა ხართ! და გწყევლოს ღმერთმა, გადით, გარეთ (კაქინა დამთვარია საჩქაროთ მიდიან. გასელის დროს კარებში ჩაიციანებენ.

ოქროპირ,

უსაქციურობას თუ მიაჩვენს დედს მისი, თორემ კარგს არაფერს,

ნინო.

(შეხედავს ოქროპირს მოღუშვით) კითხავს ფარსადანს: მერე გენაცვალე ფარსადან.

ფარსადან.

სხვა რა მოგახსენო. იმ ბოეშებმა ლაპარაკი გაგვაგდეს ბიეს (მოიხედ-მოიჩედავს) ჰო, ოჯახის მდგომარეობაზე იყო ლაპარაკი: ოჯახი უნდა მოგახსენო (განხედ გააფურთხებს) არის და არის: მშვენიერი სახლ-კარი, უხვათ პური და ღვინო, როგორც ეკადრება მის შთამამელობას სწორეთ ისრე. ყოველ დღეს მისას ორი და სამი ცხენოსანი კაცი სტუმრ

რათ არ იყოს, არ იქნება. მისი სუფრა, უკაცრავათ ნუ ირჯებათ, თქვენ სუფრასთან. . . (კისერს წაწედის.)

ოქროპირ.

შე კაცო, სუფრა რა, შიმშილით არც ჩვენ მომკვდარ ვართ ჯერ (აღგება ბუხართან მივა ფეხით ნიგუზარს შიგნით შესწევს. მერმეთ კართან მივა. კარს გააღებ და გაიხვდავს წამოახველებს და გააფურთხებს, მერმეთ ცხერის მოიხოს და ხელს კბლთებზე ნელ ნელა იხოს.)

ფარსადან.

შე ნუ-მომიკედები, ახირებული კაცი ხარ, ოქროპირ შენ იმისკენ ანბობ თუ შენ ცუდი სუფრა იცითქო. თუ ყო, ველისფერი გეწყინება რაეა იქნება, მე იმას ეამბობ რომ, მისი სუფრის ანგარიში სხვა არის და შენი სხვა, შე დალოცვილო ის უნდა იფიქრო [წარბს აწრისავს და ჩუმათ ეუმბება ნინოს] იმას გამოუწყევტელათ ზუთხი აქვს იქვე წყალი არის, მის სახლთან. შე დალოცვილო ყორიფერი უნდა იანგარიშო [ჩიბუხს სწევს.)

ნინო.

ფარსადან, რა გითხრა, თვით რაგარი არის, თეიო ბიჭი.

ფარსადან.

ამ კაცს ჰკითხე, მე თუ არ დამიჯერებ [ოქროპირ აჩევა ნებს] არასფერში ნაკელულეანება არა აქვს, რომ შესეიო

ქალმით ნახატს გაეს.

ოქროპირ.

ჩაილაპარაკებს) ძალიან წაბოლა, ამ ყმაწვილმა შენ
ნუ მომიკედები ქალამს ცხვირიც მიუგავს. [ფარსადანს ხე
ლს წაეღებს და სიცილით:) ძალიან სიცრუეს ჭიმაე შენ
მა გაზდამ.

ფარსადან.

თუ ღმერთი გწამს ოქროპირ, ხუმრობას თაყი დაანებე მარ
თალი ეგონება კაცს.

ოქროპირ.

(იციანის) შე შეჩვენებულა, ამხელა ცხვირი აქ (მარცხენა
ხელის მტკაეელს ცხვირის წვერზე იღებს] შენ იმას აღბა
რებ.

ფარსადან.

ჰი, ჰი, ჰი, . . (მოწყენით) ოქროპირ, ეგ რა სირცხვილია
ამხელა ცხვირი. (ისრე აჩვენებს, როგორც ოქროპირ) შე
კაცო, ცხენს არ ექნება და კაცს ვინ მისცა.

ნინო.

უყურებს ხან ოქროპირს და ხან ფარსადანს დათქო
ეძიებს ვითომ სიმართლეს, ბოლოს ეუბნება ფარსადანს:
ფარსადან ღმერთს უყურე და ესრე თქვი შენ თუ ჩვენი
ღალატში შეხებულ არც ამ ქვეყნას და არც იმ სოფელს.

შენ კეთილი, უნდა იცოდე [სელით აჩვენებს] არ დაგემართება ჯერ ხარ და ამ ოჯახის შეილი, დედა შენი ამის და აყო [აჩვენებს ოქროპირს] ღმერთმა სასუფეველი დაუშავე^მ დროს განსვენებულს ამდროს ოქროპირს დაამცხოვე. ნინო მიცვთება ორჯერ ხელს დაჰკრავს ბეჭებზე და ეუბნება: მის მოსეღაშლი არა ფერი გეტკინა, შენი ჭირი წაიღო.

ფარსადან.

ნეტა კი მაგის მომგონი და (გაჩუმდება) ჩემს გულთა-
და მტერს ნუ ათქმევინოს ღმერთმა ეგ. თქუტუნ რომ ლაპა-
რბაობთ მოწყენით თქუტუნი ოჯახის ღალატობა უნდა. ჰო
უი, უი, უი, მაგ ლაპარაკს ღმერთი გიწყენს ნინო, კაცმა
რომ არბფერი გითხრას, წარბებს ჭიმავს რატომ მაშინ მე
ღმერთი არ მომკლავს და არ გამარონიებს მე ქვეყანაზედ
და არ დამღუპუნ როგორც მურია ძაღლი თავის ლუქმას
ფეხს დაჰკრავს პოლზე ღმერთო; ღმერთო, ჰო ღმერთო რას
არ შედსწრება კაცი. აღგება და ბუხრის საკენ მიდის, და
ჩიბუხს რეკავს

ოქროპირ.

ერთი ხოშ ხოში იმან იცის კიდეე, რა გაქვს სალა-
ლატო, რომ ყველას ღალატობას წამობ. ერთი გაუხევილი
ქალი, გყავს ის და ის; მე გითხრა შენ, ზითევზე არ დბეჭიშვოს
სიძანები ერთმანეთს. ფარსადანთან მიდის და ჰკითხავს: არა თუ

ღმერთი გრწამდეს ფარსადან. არა, არა ყოველისთვის დაე-
თხოვოთ, ეს კარგი.

ნინო.

ვაჟო, საწყენათ კი არ მითქვამს. ლაპარაკში მომივიდა
ნსრე.

ფარსადან,

[ნინოს] ის დედა ზენი, პელაგია მერცხლაძის ქალი ნუ
წაგიწყდება, მართალი თქვი. მე რას უნდა გამოველოდე ასლბ
ამ საქმისაგან. არასფერს, არასფერს [ბეჭებს მოსჭიმავს)
ზეციერმა ღმერთმა იცოდეს, არა ფერს (სელით აჩვენებს,) მზ-
გრამ ანუსიას კეთილისათვის მოეინდომებ, ანუსიასთვის, ანუ-
სიასთვის მხოლოდ ჰო, ჰო, ჰო, რატომ მეორედ მოსვლა
არ მოვა მალე (ოქროპირთან მიდის, რომელიც არის ზუ-
რგით ბუხარზე' მიყუდებული.

ოქროპირ.

რაფა გვიჩვენე ცხლა ფარსადან.

ფარსადან.

რაფა გირჩევ, ძალიან დახლართულია სპქმე (მოწყენით
ჩიბუხს ჩეყვს) ის ოჯახ დასაქცევი ქე მაინც მიჯერიდეს
რასმეს. ღმერთმა კი იცოდეს, რაც არ ხართ ორი და
სამი იმდენი ზეით ავწიეთ. მოუყევი დაწერილებით ყოვე-
ლივე მარა, ვინცა ურჯულოს ჩაუსმენია ისრე, რომ კაცის

არაფერი ჯერაჲ მე თვითონ თვარ ენახე ქალიო და იმ კაცის გარემოება არ შევიტყვევეო, ისრე რომ მომკლათ, არა შემძლიაო. ამბობენო: ქალი მახინჯო არისო. ქაჩლიანი არისო, კოჭლი და შავი არისო. მოდი და ენდეფ ეხლა შენ კაცსო, იმისთანა საქმეებში თავის თვალებსაც ვერ ენდობა კაცი, თორემ სჯეისას. ასრე ამბობს ეს ამოსაგდები და რა ექნა ახლა. ნეტაი ამ საქმეში არ გაეგმულიყავი და ქვა მე კოდა ის მერჩია. თქუჲნ გგონიათ ეითომც მე არ ეცდილობდე, ის ღმერთო იყოს [ხელით აჩვენებს ზევით) თქუჲნსა და ჩემს ზება გამშიჯგელი, თუ მე თქუჲნთვის არ ეცდილობდე.

ოქრთპირ.

[ჩაიციენებს ცხვირში, ნინო გაკვირებით შეცქერია ოქრო-ზირს] რაო, ქალი მიჩვენეო და მერმეთ თვარ მომწონაო მიებტოვებო. ვაი რა შეილია, ბიძამისმა გიჟმა პეტრემ, ხომ არ დააყენა ამისთანა ჭკუაზე. ჰეი, ჰეო, ჰეი, ბედაურები დაიხოცნენ და ეირებს მაიღანი დარჩაო. [თავის ქნევით) მართალი ნათქვამია მაგისთანა ბიჭბუჭებს, დრო იყო, სუფრა ზედაც არ დაეიჯდენდო და ახლა რა გაეწყობა (დაღონებით)

ფარსადან.

ასრე კითხე შენ იმას, ის ამბობს რომ, კარგე გეარის ალები შეძლეყავო, ეგ იმასთან ბუზათ არ გამოჩნდებაო.

მეფას შეძლების უფროსი ყოფილი ვგ, სხვა ხომ არაა
ფერი,

ოქროპირ

[წამოიძახებს] იმე, შენც შეგარცხენა ღმერთმა და შენი
სიძეც. მენ (გულ მოსული) გლახა ყოფილხარ, არა ფერი
არ ყოფილხარ, სულელი ყოფილხარ (გაივლის, ცალხელს
წელზე შემოიდებს და ცალ ხელს ატრიალებს)

ფარსადან.

იმე, იმე, იმე, . . . ქე ვერ შერცხვა, ჩემი რა ბრალი
არის თუ იცი. გულ მოსრულმა კაცმაო ცხენს ვერ მოე-
რიოა და უნაგერი დამტერიოა, ისრე არის შენი საქმე.

ნინო.

(თავ დაღუნული ძლიან დად გეაროვანი, ბრც ის იყოს
ფგონებ, როგორც მე შეეიტყვე.

ოქროპირ

(მობრუნებული უცებ) გაჩუმდა, მამა გიკბონდება! შენი
ბრალია ყოლის ფერი, თორემ მე რა მაჭირს. ეინ დამი-
წუნებდა მოყვრათ. [ხელებს გაშლის და სწორათ გაიმარ-
თება) ერთი თუ იყო ეინზე თავად და აზნაურთაგანი მეც
ეყავი. მამა ჩემი, ბ.ბ.ჟა ჩემი. პაპა ჩემი, საქებნი იყენენ,
პურ-ღვინით, ოჯახობით შთამამავლბით, რაც დიდი კაცი
დამძრეოდა სადმე, ჩუტუნს ოჯახს არ აცილებოდა. ნიადაგ

ლხინი და თავ ყრილობა იყო. მეფე [მიდის უცებ კარს გააღებს და აჩვენებს) მეფე, ჰაი, იმ ცაცხვის ძარში, რამ. დერჯერ ბრძანებულა, ჰაი, ის ცაცხვი რომ არის. [აჩვენებს და კარს მაგრათ მიუგდავს) მაგრამ რა გაეშუბა; დრო გაა მოიცვალა მაშინ (მიდის ფარსადანთან მარჯვით, კარებისკენ და აჩვენებს) როდესაც მაშა ჩემი მეფეს თავზე ადგა და მეფე მისი ოჯახის სადღეგრძელოს სეამდა, მაშინ კი ვერ დამიწუნებდა შავისთანა ბიჭ ბუჭები მოყვრად და ასლა ყოლიფერი მეკადრება (გამოტრიალდება და მარცხენა ხელით აჩვენებს ნინოს) ამის წყალობით.

ნინო.

[შეწუხებული] ბეჩა ჩემი რა ბრალი არის კაცო, შენ მოყვრათ დაგიწუნოს.

ოქროპირ.

[მოლის მიდის გულ მოსრული ჩაილაპარაკებს) აბა ჩემი ბრალია. ეითომც ოქროპირმა დაბადა ანუსია.

ნინო.

შენი ქალიშვილია აბა ვისი, შენი გვარი აქ და ყოველისფერი.

ოქროპირ.

(მივა ახლოს ნინოსთან და ჩაძახის) გესმის თუ არა შენ ურში, როდესაც კითხულობენ, ეს ვისი ქალი-შვილი არა-

ისო, მარტო იმას კი არ კითხულობენ, მამა მისი ვინ
არისო, ასრე რომ იყოს კარგი რომ იმასაც კითხულობენ:
დედბ მისი ვისი ქალი არისო და ეტყვიან: მეწისქვილისაო
გაიგე, (გაიელის.)

ნინო.

რაო, რაო (მოღერუჯვით)

ოქროპირ.

რაიო დბ ის რომ არიცი.

ნინო,

მეწისქვილეო, ვინ იყო მეწისქვილე!

ოქროპირ.

ვინ იყო და მამა შენი.

ნინო.

უცატრავათ, [თავ მომწონეთ] შენისთანა ყმაწვილებს
ტოლს არ დაუგდებდა, [ფარსადან ხან ამოიცხიკვებს ხან
ახელებს და ხან ნაფურთხ ფესით სრეს და ეტყობა წარ-
ბების კიმებახედ, რომ მას ესიამოვნება მათი ბაასი.

ოქროპირ.

[ერთს ხელს ზევით ასწევს, კისერს მოაქცევს, სმა გაგრ-
ძელებული) კარი — თქვა და გაათავა,

ნინო.

(ფაცხლბთ მიუბრუნდება ფარსანდანს) ასრე ხმას დაუყ

რიან, საწყალს განსვენებულს მამა ჩემსა რა უქარდა, მათ-
ხარი შენი კარიმე მარა მისმა მტერებმა, რომელიც ღმერ-
თმა დააჯა კტუცნიერად მათი ბოროტებისათვის ენაცვა
ლე მის სახელს, რომ ყოველივეს სამართლიანად ეყადება
(ხელებს და თვალებს ზევით ააშევრს) მოუგონეს ეს, სხვა
ვერასფერი დააკლეს და მოუგონე ეს [თითო ანტისებს.]

ოქროპირ.

მოუგონეს, მოუგონეს (მიღი მოდის)

ნინო

შე უბედურო, შენ მაინც ნუ სცოდავ ღმერთს, მაინც
სეირი რა გვაყრია რა [შწუხარეთ]

ფარსადან!

ახლა, რადროს მაგაზე ლაპარაკი არის, რას აწუხებთ
განსვენებულს ღმერთმა სასუფეველი დ უპკესდროს კაი კაცი
იყო საწყალი.

ნინო

[წყნარათ) არა ფარსადან. საწყენი ის არის რომ ტყუ-
ელს მოუგონებ კაცს. მერმეტ განსვენებულ საწყალს ერ-
თი წასქეილი ჰქონდა, სახლის სიახლოვეს, მეწისქვილე
უღმა შიგ და ყოვლისფერი. მარა რომ მოწყინდებოდა
ამ მოხუცებულობის დროში. ჩადოდა დაუქდებოდა ქვების
ტრიალს და ის ესაზოვენებოდა. საწყალს. ან კი რა სახიამ-

უნო იყო ისრე მარა, ისრე იყო უხვირო ყოლისფერში
(უცებ ჩააღაპრაკებს) რომ დაღალდებოდა ყურებით იქვე
მიეძინებოდა. მეწისქვილის სკამ ლ. გინზე, აქედგან, გამოი-
გონეს, იმ ურწმუნოებმა უხვირო სახელი, რატომ იმას
ან არ მიაწყდა ძირიში, ეინცასამ პირველად წამოთქვა
ეუბნება, ოქროპირს.]

ფარსადან.

პატაო თუ არ დევხედეთ. . . ლაპარაკი კარგია მ გრამ
ცარიელი მუცელი მძიმე ტვირთია,

ნინო.

[მამაელო) კი, კი, ბატონო . . . ახლავე, ახლავე.

ოქროპირ,

(კაჩერდება სიბრუელში და ხმამაღლა ამბობს) რა არის
ახლა მართლა. დავიხოცეთ მიმშილით რა არის ღმერთმანი
გამიჭირდა საქმე.

ლოგინზე, რომელზედაც ფარდაგი არის გარდაფარებული, სხედან : ფარსადან, ოქროშირ და ნინო, ძირს პოლზე ქალოფი არის დაფენილი და ზედ სხედან: ანუსია და მისი დები: კაინა და მთვარია გამოდის სამი ბიჭი, ერთს უკავია თუნგი მეორეს ტაშტი და მესამეს საწყლე უკავია, ორივე ხელების თითის წერებით. ფარსადანიდან რომ დაიწყებენ ანუსიამდისინ ჩავა საწყლე და მერმეთ წავა საწყლიანი ბიჭი, ორ ბიჭს მოაქვს გრძელი მაღალ ფეხებიანი სუფრა, მიაღებენ ბატონების წინ, ანუსია აღებდა უცებ ბუხრის თავი დგან სანთელს ჩამოიღებს და ნინოს წინ სუფრაზე დადგამს, ნინო მაშინვე დაგრძელებულს სანთლის გულს ხელთ ამო პლევჯს ისერის პოლზე და ეუბნება ანუსიას; ბოემო მოუსვი ფეხი, შემოიკრანს ორი ბიჭი დიდ ღომიანს ქებას, ერთიდ მათგანი სწრაფლად ამოსთხრის ღომიდან სუთს და ჩოგანს.

ჩოგანს ტარით უყან სარტყელში გაიჩქოვს და სუთით მო-
დგება ღომის ზელას. გაათაეებს მალე, ჩოგნათ სუთს გას-
სწმენდს, სუთს სარტყელში გაიჩქოვს და დაიწყებს ჩო-
გნათ ღომს ჭრის. მარჯვენა ხელით ჩოგნით ღომის ჭრას,
მარცხენა ხელს ქვეშ შეუშვებს და მიიტანს სუფრაზე. ფა-
რსადანის წინ სუფრას სულს შეუბერავს, მარცხენა ხელს
გარდულობს და მარჯვენით დაუგებს; მეორედ კიღო დაუგებს
ფარსადანს მ-გრამ უწინდელი ნაგები და ახლანდელი ერთ-
მანეთს აღარ ცილდება და თან მიყვება ჩოგანს, მაშინ ფა-
რსადან მსწრაფლ მიეშველება და ღომს დაამორეებს ჩოგა-
ნსა.

ოქროზირ.

ეს ტურის შეილი ჩოგანს ვერ გაწმენდავს.

ბეჭი ჩაყვება და ჩაურიგებს ყველას ღომს. კარი გაღებ-
ული არას. კარს იქით ჯდის პუახლე. წინ ორი ქოთანი
უდგია. ქოთანის გარეშემო რამტენიმე ჭრელ ჭრელი თებ-
შები არის. მეახლე ქოთნიდან წვეწვს ასსამს თებშებზედ.
ბეჭი ახლოს მდგომარე იღებს სტალიდგან თებშებს და აძ-
ლევს მეორეს ბიჭს, რომელსაც მოაქ ბატონებთან. მახლო-
ბლად ქოთნებისა არაან ბეჭები: ზოგი დგას, ზოგი ჯის და
რბადაცებს ლაპარაკობენ. ანუსიას ერთს თეფშს ცალქე მიუ-
ტანებენ. კაკინას და მთეფარიას ერთს თეფშზენ მიუტანებენ. ბეჭი

მოვა და დოქთ ღვინოს წინ დაიდგამს. სტაქანს ბუხრის
თავიდან ჩამოიღებს, თითს გამოუსობს და დადგამს სუფრა-
ზედ. ღვინით აავსებს და მორე ახლავს დადგება დოქს
უკან. პირ ჯვარს დაიწერენ და ჰამას დაიწყებენ.

ნინო.

მიირთვი ღვინო ფარსადან.

ფარსადან.

ჯერ თქვენ მიირთვი.

ოქროზირ.

ეჭო . . . და ჰაა . . . რა ბატოჯი გინდათ. თუ გი-
ნდით დალიეთ (აიღებს სტაქანს და სეაქს, მერმეთ მაგრათ
დჰყარავს სტაქანს სუფრაზედ და იტყვის: დაასხი ბიჭო?

ბიჭო.

კი ბატონო (მიფარდება უცებ და სტაქანს გაავსებს.)

ამ დროს კაკინას და მაიას ერთმანეთში ლაპარაკი მოუ-
ვათ და ჩუმად შეიქნება მათ შორის ჭექლუნნი (ანუ ისია ცდი-
ლობს რომ მშვიდობა მოახდინოს მათ შორის. გამცხარე
ბუღბუ კაკინამ ანუ ისიას კაბზეაზე უპასუხა მტირალის ხმით
და ცოტა სმამლათაც, რაღებ რა მატირებებს შენ დალოც-
ვილო, სატირალი არაა ჩემი საქმე!

ნინო.

[მსწრაფლ) მიირთვი ფარსადან ღვინო! რაგორა ღვინო.

არის; იქნება არ მოგწონდეს. თქუტსში უკეთესი ღვინო
ღვება ვინემ აქ. [წინა ელაპარაკება თვარა ფარსადანს, მას
რცხენა ხელს დაიჭერს და აჩუქებს ქალიშვილებს, ანუ სია
კარგათ იკოდე თუ რას ნიშნავს დედა მისისაგან მუჭის
ჩვენება, სცდილობს რაც შეუძლია, რომ ბოვშები დაჩუმდნენ.
წინა კი ისრე ზქართ ელაპარაკება ფარსადანს, რომ ფარ-
სადანი პსუხსაყ ვერ ასწიებს, პირს ადებს და უნდა ერ-
თი მასუხი მაცეს იმდენ კითხვზედ, ამბობაში ბოვშებიც
დაჩუმდებიან და ასრულებს წინოს საწადელი.

ფარსადან.

არა, ღვინო აქაური სჯობს მაგრამ გაკეთება არ იცოდა.
კაცინამ კილო ვერ დაცხრა, მათ რომ ქათმის ქუჭი შეუჭა-
მა და ავანებს მას ბულ მოსრული: მე გაუმადლარო, მენ
გომფაშო, შენ შეაეო, შეაეო . . .

ოქროპირ.

[ველარ მოითმინა) რა ამბავი აქთ ამ ბოვშებს, ნახე
ბიჭო. [წინა კიდევ ფარსადანს ელაპარაკება ღვინეების სა-
ქმეებზედ ვითომც არც გაუვია რა მოხთა ბიჭი უცუბ მა-
ვარდება ბოვშების სუფრაზე დაედუნება და იძახის: ცხა, ცხა,
ცხა . . .

წინა.

რა იყო ბიჭო?

ბიჭი.

არა თქრა კატა გახდა ბატონო.

ოქროპირი.

(უკმაყოფილოთ) კატა კი არა ძაღლი კადო.

ნინო.

აჰა რა იყო (წყნომათ) რა იყო ბჭო, ვერ იტყვი.

ბიჭო.

კატა გახდა ბატონო, კატა.

ნინო.

ვერ გადენი შერე, შენ ტურის შვილო, რას უყურებ.
ბიჭო მივა კარებთან და იძახის: ცაცხა, ცაცხა.

ფარსადან.

აიღებს საკსე თეფშიდგან ერთ პატარა ნაჭერს, აძლევს
ბიჭს და ეუბნება. ჰა, შიუტანე ბოეშებს.

ნინო.

ნუ ირჯებით, თქვენ შიირთვით, მათ საყოფი ბჭოთ

ფარსადან.

ჩუტუნ გეცოდნა: ეი, საესე საინი არის (აჩვენებს)

ბიჭი გამოართმევს თუ არა, უცებ მიიტანს, ჩააპერტყებს ბო-
ჭშებს და გამობრუნდება, წვენი სხეფა ბარკლებს შემოეს
ხმება, კაკინა წამოიძახებს: შე ტურის შვილო, ნელა ვერ
დადებ. ბიჭო უცებ მიუბრუნდება, მივა ახლოს დაედუნება

და ანბობს. ჰო, გადაეარდა[■] საინის კადზე დედე და
გადაუჩრებულა.

ოქროპირ,

აიღებს საფე სტაქანს და ანბობს: ღმერთმა გადგარ-
ძელს ფარსადან, ბარაქა მოგცეს, აგაშენოს კი ცოლი
შეგახედროს ღმერთმა და ამ საქეში გაგაჩრებონოს
შენ რომ იცი. სტაქანს ტუჩზე ზიიტანს დაწამოძახებს,
მრეალ-ქამირ ბეკო.

ფარსადან.

[თავს დაქრავს] ღმერთმა გაცოცხლოს ჩემო ბატონო.
ბეკი წახელებს ყრონტში ორჯერ სამჯერ ხან ერთ
ფეხზე გადაწეხება და ხან მეორეზე.

ოქროპირ,

(გათაეებს სმას, სტაქანს მაგრათ სუფრაზედ დაქრავს
თვალზე გამოშტერებული) რას შერები ბეკო,

ბეკი.

წამოახელებს პირ დამუწული ორჯერ სამჯერ მიიხედ
მოიცდაც და ანბობს. არა ეინ არის მგონი მომყოლი,
(მეფე უცებ კარს გაღებს და უძახის კეკელას, რომელიც
მიდის სამუშაოში. შამოდი ერთი კეკელა. შენ მაინც
თქვი. მობრუნდება წამოახელებს და დადგება თავის
ხლაგზე.

ოქროპირ.

დიდ ლუკმას ყლაპავს და ცხვირში წამოიძახებს ჰო,
ბიჭი.

დაიწყებს კადე წამოხველებით დაიწყებს მრავალ ჭამიერ. .
უცებ წამოახველებს და ანბობს: აბა ბატონო კარგათ
უბნობთ და უმოძახილათ.

ოქროპირ.

იმე!

ბიჭი.

წამოახველებს და ხელახლად დაიწყებს: ბრა. . ეალ
ჭამიერ თქვენი სიცოცხლე. როდესაც ყვირის. ხან იბერება
ხან გააწერილებს და ხან გააბანებს ნამეტარი გადაპრანჭვისა-
გან ერთობ გრძელი ბოლო დაუჩება, ბოუშებს გაცანებ-
ით და შექნენ ერთად ლაპარაკს.

ფარსადან.

(აიღებს სარიელს სტაქანს სუფრიდგან) დაასხი] შეჩერე-
ბია ბეჭს თვალეში) ეს ბიჭი ეშმაკი უნდა იყოს.

ბიჭი.

(უკან ღოქით მიმავალი) ეშმაკს რამიგავს ბატონო, ეშ-
მაკები ტყეშია.

ნინო.

ეშმაკი არის, მაგრამ ეშმაკებს უღვია.

ფარსადან.

ეს თხის წყისი ხომ არ არის.

ბიჭი.

ბატონის თხებს უღვია.

ფარსადან.

რამდენი გეყავს ბიჭო თხა?

ბიჭი.

ოცდა ათი ბატონო, ათი თიჯანი, თ უცხმეტი ჰყავს
თხეები და ხუთი ვაცი (უცევი)

ფარსადან.

(შეხედავს) ამ ეშაყის შეილმა რაღა კარგათ იცის თხების
ნგარიში.

ნინო,

(ფარსადანს) შენი მტერი ნუ იყოს მეტი ის თხეები არ მორ-
ჩენ, რაძახა ყველა საძაგლათ წახტენ და რაის მიზეზი
არის არეცი, ეს ეშაყი ჯდება თხებზე თუ რა უბედურება
ეშარებათ ვერ გეგვამ.

ბიჭი.

ჰა, [გაოცებით] შენი რისხვა გქონდეს. თხაზედ რაღა
შეეჯდები. ცხენების შეტი რა არის მინდორში, არა ბატონო
არა, მაგას ნუ იფიქრებთ.

კაკინა,

(წამოიძვება) | შენ არ იყავი ის რომ დიდი ვაჟი დაიჭირე
და სარტყელი ტუჩზე მოაბი?

ბიჭო.

[მწუხარე სახით] რა იცი ბოზო, რა იცი ასრე ტყულო
რომ იცი.

ოქროპირ.

პირში ლუკმა აქ, თითს სუფრაზე დაარახუნებს და
ცხვირით იძახის. ჰუ. ჰუ.

ბიჭო.

არა ბატონო არა, [ხან ერთ ფესს დაწევა ხან მეორე
ეს ეგ, რა ტყუილს თუ მამიგონებთ იმის არ ვატი ხატზე
დაეფიცა რომ დანაშაული არაფერში არ ვიყო.

ფარსადან.

რამდენი წლის ხარ ბიჭო. შენ?

ბიჭო.

ოცდა ორი საშობოთ გამითადება ბატონო.

ფარსადან.

რადროს შენი თქაზე ჯდომა არის | სქამს მერმეთ
შეხედავს ბიჭს) რამ დავლია მერე ბიჭო.

ბიჭო.

ბეურმა ჯაფამ ბატონო.

ნინო.

უი, უი, უი, შენ ტურის წვილო რა ჯაფა გაქ შენ.
თბის წყელობა ჯფა მერე!

ბიჭო.

ასრე ჰქეია ბატონო, ყოლისფარი საქმე ჯაფა, ამას კილო
მეფეტება; ფეკრი, მჯერი, ხომ მოგესხენებათ კაცის ანგა-
რეში.

ოქროპირ.

[იტაქანს აიღებს და წაილაპარაკებს): კი ბევრი ჯავრები
გაქ შენ დასხი ღენო.

ფარსადან.

ღმერთმა გადღეგადლოს ნინო, შრავალ ამ ღღეს შეა-
გაწოოს მენის ქართ , მეღლებით და ყოველივე მოკეთის
თურთ.

ნინო.

ბოეშებო გაგვაშხიარულეთ ერთი, დაირი არ არის აქა?
ანუსია.

არაბ, სხეამ არ წაიღო.

ნინო.

აჰა შენ მაინც ჩამოიარე ბიჭო. (ნინო ტაშს უკრავს)
ბოეშებიც აყუებიან ნინოსა, ბიჭო ცეკვავს, ხან თითებთ
ღებება პოლზე, ხან გახტი-გამოხტება, უმეტეს ნ.წილს კი

ფარსადანის წინ სტის.

ფარსადან.

(თითოთ აჩვენებს, ქათმის ბარკალს, რომელიც ღევს თე-
ფზე] არა შეილო, ამას ნუ უყურებ შენ.

[ჩაიხინებთ) ათასი რა ღაბიტურო თათებო, ამის მოკემა
არ შეიძლება (ყველანი გაიხინებენ) არა, ამის შენ იმედი
ტყუილა ნუ გაქ.

ოქროპირ.

[ძლიერ იცინის] თვარა მაგის გამოტყუილება უნდოდა,
მიტომ იგრიხებოდა შენ წინ რა ეშმაკი რამ არის.

ბჭი.

(მოარცხათ) არა ბატონო, არა . . .

ფარსადან.

(სიცხლით) არა, ძალიან კი მოიქცია კურტუზო, მარა
ვერა (ყველანი იცინიან) იმას ეგონა თუ ვაჩუქებდა ქათმის
ბარკალს, არა ძპაო, არა, შენ კი არა, მამჩემი რომ აღ-
გეს საფლავეიღან იმასაც ვერ მივართმევ.

ბჭი.

არა ბატონო, არა, მგას რაბთ იფაქრებთ. ღეთისა და
ოქუტნის წყალობით მრავალი გახლავს ყოველისფერი.
არა ბატონო, არა (დალონებით)

ფარსადან.

არა ბიჭო, არა, მეც კი მინდა ხელმწიფობა მაგრამ ვინ მომცემს.

ბიჭო.

არა ზატონო, არა შენ არ მომიყვდე, აჭრამიდაც არ მომსგლოდეს.

ფარსადან.

შე ნუ შიფტავ და ეოცი რაცხა გინდოდა (სტაქანს)

ოქროპირი.

(აიღებს საესე სტაქანს) ღმერთმა გადღეგრძელოს ჩემო ნინო [მოიწვევ ნინოს კენ და აკოცებს]

ფარსადან.

[ჩაილ:პარაქებს) სამადლობელი კი დამაერწყდა. (სტაქანს აიღებს) მადლობელი გახლავი ეინც ჩემი სადღეგრძელო მიიჩაუიით.

ოქროპირი.

[ცარიელს სტაქანს სუფრაზედ დაქრავს) მრავალ ჟამიერ ბიჭო?

ბიჭო.

უცებ სუფრასთან ცალი მუწლით დაიოქებს და დაიწყებს გარდაბულ ბრავალ ჟამიერს: ოქროპირი მოჰსძახებს და ფარსადანი ბანს ეტყეის, როდესაც ამბობენ, ოქროპირი

ხან მღლო ჰაწეეს ხმას და ხან დიბოა, ხანდი' ხან შეჰყ-
ვირებს ბჭის აწი' აწი' . . . (ცალი ხელით მღლო აჩეუ-
ნებს) ჰა, შენ ტურას შეალო. ბჭი ნეჰტანი მღლო ხში
საგან პირ დიდებულო და ცალ თქალ დახუჭულო უყუტე-
ბს ოქროპირს.

ოქროპირი ამაყურის სასთ, ხან ფარსადიანს ბანს მ-ა,
ყურებს და ხან ბჭის ხმას. რადესა კგათეებენ ბჭად-
გება, თავს დაუყრავს ზატონს და თავის აღგალზე დღებდა.

ნინო.

რა არის მართლბ, რომ კარგს სიმღერას იყრა ოღენ
ვერ გაიგონებს კბცა თქვით ერთი კარგი სიმღერა.

ოქროპირ.

ფინ იტყვის, ამ ბიჭმა რა იცის [ქმს]

ნინო.

კიკოლას და პეროკას ათქვეენე (ბჭის) წაღა და უთხარი
ზატონი გიბძნებს თქა (მიდის უცებ)

ფარსადან.

კიკოლა კადო ცოცხალი არის?

ნინო,

ცოცხალი კი არა, ასეთი მარჯვეთ არის რომ ბეუერს
ახალ გაზდა ბჭს ეხლა სჯობს.

ოქროპირ.

კარგი ყმაზი იყო, საწყალი, თაეის დროზე და ცხლა
ქი. . .

(ამდროს შემოვლენ ბჭი კიკოლა და ბერაყა. კიკოლას
ცალ ხელში ჯოხი უჭირავს და ბერაკელას ორივე ხელე-
ბი წინ სარტყელში აქუს ჩატანებული.

ფარსადან.

კიკოლას გაუშარჯოს კიკოლას.

კიკოლა.

(ცალი ხელით ჯოხს დაეყუდება და მეორე ხელით
ქუდს მოიხდას) ღმერთმა შენი მოწყალება ნუ მომაკლავს;
ჩემო ბატონო.

ფარსადან.

რას შერები კიკოლას, როგორ ცხოვრობ?

კიკოლა.

ღმერთმა შენი სიცოცხლე ნუ მომაკლავს ჩემო ბატონო
როგორც მოგეხსენება ბატონო ჩენი ანბაკი ჯოხიან ხელ-
ით დაეგჯინება.—

ნინო.

კიკოლა ერთი გაგებახალისე. მეფიდან კიდე ქველებური
დრო.

კიკოლა.

ჩაიციანებს წელა და ბიჭისაკენ იხედება) ამ ეშმაკის შეი-
ლმა გამაბრიყვა თვარა, რა მძლერებოდა დაღალული ვარ.
ოქროპირ.

რა ქენით კიკოლა, გაათავეთ ყანა!

კიკოლა.

კი ბატონო გაუთბიეთ, რაეარც იქნა. გაგვიჭრდა კი
მარა . . . თავს აღარ დაუჯერეთ, მივაწვიეთ ყველამ ძა-
ლუნათ და გაუთავეთ თლბათ.

ოქროპირ.

(მოდუშვით) რაც მისი გათაება თქუტუნ "გაგვიჭრდათ,
ვკონებ არც მაგარი ციხის აღება გეკვირდება კაცს.

კიკოლა.

მართალს ბრძანებთ ბატონო, მაგრამ სწორეთ რომ
ესტყვიით, უმფრო ბევრი ჩუტნი ბრალი იყო. ამ დაწუეელი-
ლს, ახალ გაზდა ბიჭებს გამო, მაგრამ ტაროსებმაც ბევრი
ხელი შეგვიშალა. საძაგელი ტაროსებია ბატონო. სიმიდა
კაცზე უმღლესი იყო. ზევიდან რომ სიცხე დაჭარებდა შიგ
სული კვებუთებოდა, ასრე რომ უნდა მოგახსენოთ, დანა-
შაური ვართ: შეადღისას სულ ჩრდილოში ეყვარეთ.

ოქროპირ.

შეადღის კი არა ფერია მაგრამ, შეადღე რომ დაუძახო

შენ სანამდი ნზე არ ჩაეა, რა . . .

კაკოლა.

არა ბატონო, როცა შე ძლებოდა ჩეგან. აი, ეს კაცი მოწამე არის (ჩეგნებს ბერიკას] ცალი და შელი გაგწყდეს, უკაცრავათ გ ხ ღვარ მოხსენებისათჳს, თუ მართალი არ სთქვა. (ბერიკელა ორეე ხელებ სარტყელ ჩაჭობილი] კი ძმაო, მართალია. ბჭებს ექ ჩინებოდი ნადაგ მაგრამ, ზომ მოგესხენებათ ახალ გზდა კარის დაუმაგრობის ამბა-ბაეი. ზოგი წყლის დასალევათ მიდიოდა და დიდ ხანა აღარ მოდიოდა. ზოგი, როგორც მოგესხენებათ კაცს აგებულობის ამბაეი იქ , ზოგი მუცლის ტკევილს გონულო-ბდა და ამ ნაირად ეშჳკაბდნენ მე რა უნდა მექნა ტყვი-ლი არის თუ ღჳერთი გრწმდეს [მოუბრუნდება ბერიკელას ბერ კელა (თავის ქნევით) მართალს ამბობ კაკოლა, მიიხედ მოიხედაეს გოგელა ბჭისაყენ ჰა ამისთ ნა ეშმაეს რა მოა არჯულებს მიჩყრდება გოგელა ბჭა განგუბ წაძოაცხან-ვებს უყურებს: ეშმკ-ს შეილო, დგამცხიყვა თხსავეთ გოგელას სიცალი მოერევა ხელს პირზე მიფრებს, ყუა რეში მიეა დხველებით გააფურთხებს იქილამ მობრუნდება და ბერიკელას გვერდში მოუჯდება.

ოქროპირ,

ჩერე ვერ ასწავლი იმათ შენებურებ.

კიკოლა.

რას ეასწავლი ბატონო, გამოვეყიდე მარა კი ვერ მოვეწიე
ფშმაკი ვერ დიჭყრს.

ფარსადან.

აჰა კიკოლა, ერთი ბრავო ჟამიერ. კიკოლა და ბერიკა
მოდიან ფარსადანს წინ, დაიჩქებენ. ფარსადანის მოსძახის
გათაყებენ თეარა აღდებიან)

კიკოლა.

კარგი გალობის ხმა გაქვთ თქვენ ფარსადან.

ფარსადან.

შეკეზილი ამ სიტყვებით მოუყთხავს ორნივეს და ბიჭს
უბძნებს: ღვინო დაუხიო. ბჭი კიკოლას სტაქანს გაუბ-
სებ: და ბერიკას სტაქანს დააკლებს. ბერიკელა ჩუმ თ:
გაქსე ბიჭო შენი ხომ არარის და თუკის ქნევით ემუქვება.

ოქროპირ.

მოუყთავს ორივეს და ეუბნება: წადით ბიძა, წადით.
ხელადრე ასადგომი ხარო [გინი მიდიან]

ფარსადან.

შენ გოგელა არ გინდა ჩემი სადღაგრძელო დალიო.

გოგელა.

როგორც მიბრძანებთ ბატონო.

ფარსადან,

აჰა დალიე. (ბჭო გაქცევა. ბოცშების წინ სტაქანს
არღებს ღვინოს დასხამს და ანბობს: ღმერთმა გადგა
ლოს ბატონო ფარსადან. კეთილი საქმეში. ანდის მიიწევს
სტაქანს პირიქენ) ა, ა, ა, . . . , ასრე არ იქნება [თა-
ვის ქნევით კარგათ დამლოცე, კარგათ [თითით აჩვენებს.)

გოგიელა.

რა ექნა ბატონო, მეტო ლოცვა მე არ ვიცი (დაიწყე-
ბს ხელ ასლად.) ღმერთმა, გადგოგა ძელოს ბატონო ფარ-
სადან: კეთილი საქმე მოგანიჭოს.

ფარსადან.

არა, კარგათ.

გოგიელა,

არ ვიცი ბატონო მეტო და რა ექნა.

ფარსადან.

გაცოცხლოს თქვა. გაგაბედნიეროსთქვა, გაგაკეთოსთქვა, .

გოგიელა.

გაცხონოს, გაგაბედნიეროს (ყველას გაეცინება)

ფარსადან.

რაო, რაო, გაცხონოსო,

გოგიელა.

[შემკრთალი) არა ბატონო, წამომდია, გაცოცხლოს თქვა.

ფარსადან.

არა, შენ განგებ სტყვი ისა.

გოგიელა.

არა ბატონო, რა ღრუის თქუნი ცხონება არის ჯერ.

ფარსადან.

აჰა რათ თქვი?

გოგიელა.

ისე წამომცდა ბატონო. გუნებაში სულ სხვა მქონდა.

ფარსადან.

გუნებაში რა გაქ შენ?

გოგიელა.

რა მოგასწენოთ ბატონო. არ ვიცი, თქუნი უკვეთ მოგესხენებათ.

ფარსადან.

(ოქროპირს) მართლა გუნებაში რომ უძახიან. რა უნდა იყოს გუნებაში.

ოქროპირ.

(ლუჯმას ცლაპავს და ჩაილაპარაკებს): გუნებაში ეს არის [ჩაიცილებს] აჰა რა ვიცი რა არის გუნებაში.

ნინო.

გუნებაში ის არის რომ კაცი ხან კაი და ხან გლახა გუნებაზე იქნება.

ოქროპირ-

გუნებაში ის უნდა იყოს, რაც გუნებაში რამე ექნება
ჯაცს.

ფარსადან.

შენს გუნებაში რა არის ბიჭო?

გოგიელა.

გუნებაში ბატონო ის არის რომ ახლა ვთქვათ, ფიქრში
გამი:რა, აწი ძალიან კარგაა თქვა. ყველა გაიცა და შეიქ-
ნა ერთი მეორეში პუტუნი,

ნინო.

ი, ი, ი, ბატონის შვილს ძალი მოუნდა.

გოგიელა

არა ბატონო არა, იქნა რა დამძინებს თუ გინდა ათი
დღე იყო ასრე. (ოქროპირ აგუროს ნამსხრეს გარდაუგდებს
გოგიელა ბიჭს.)

ფარსადან.

ბიჭო, გოგიელა?

ბატონო

ფარსადან.

[აჩვენებს თუფშე) ხომ უყურებ, აი, ამ ბარკალს.

გოგიელა

უყურებ ბატონო.

ფარსადან.

თუ ღაჭირაე კბილით, ჯომ შენი იქნება, თუ არ ღაჭირადება.

გოგიელას,

ვეცხეები ბატონო ღმერთი გეპწეა.

(ფარსადან ისერის, ბჭი დაიმძრევა ცქეიტად დაიჭერს კბილის მაგიერათ ხელით.)

იგივე ოთახში, ლოგანზე დაუწყობელი ქვეშაგებილი
პყრია. ნინო წამოდგარი, თვალებს ისრეს და ამტენარებს.
ხშირათ, თავსაფარს თავზე ისწორებს. ოქროპარ ლოგანზე
ჯდის და ხშირ ხშირათ აპურქეებს, ლოგანს კტუბ წდება
გდია, იმის გამოსათრევით ხელით გარდაწოდინება. ამ დროს
შემოვა უცებ ფარსადან. ნაბადი ახურავს- დეხება ფრხვზე
პყრია, თავი ყაბალახით აქუს შეხეული.

ნინო.

(წინ შეხვდება) რას შერები ფარსადან, მიხვალ?
ფარსადან.

მიწალ დიახ, მეჩქარება.

ოქროპირ.

[წამოდგება და მიუხლოვდება მათ) ასრე ადრე. შეკა-
ცო, რა მიგაჩქარებს.

ფარსადან.

მანდა რომ იმ კაცს მიუხწრო დღეს ქალაქში.
იქნება რამე უკანასკნელი გადაწყვიტო.

ოქროპირ.

თუ ღმერთი გრწამს, ერთი რაცაღა მიშველე მამაცილე
ამ საქმეზედ და რაც გინდა ის გამომართვი (ორივე ხელეპს

ძარს დაქნეს] ზიოვეზე ზომ გარიგდით?

ფარსადან.

ზოთვეზე კა მოკრავდებით ქალმა თუ არ გვიღალატა (წარბების წყევით) მგონია ვერ დაიწუნოს და რა ვიცი, ეშმაკს ბევრა შეუძლია [თავის ქნევით] ცოტა რამ ფუქაში მოაქნადეთ, იმ კაცათვის, რომელსაც ის გამომატანს ქალის სანახავათ.

ოქროპირი.

ისრე უნახავათ არ შეიძლება?

ფარსადან.

[ცხვირში ჩაიციინებს და ნინოს უყურებს] ოქროპირ რბეა მეყურებ მე შენი კაც ვარ თუ ძალდა ვარ, რომ გეუბნები და შენ არ გჯერა (მგარის ხმით) მიკვირს მე შენგან ეს საქმე, უნდა სანახავათ აი, რა თავის თავათ ორივე თვალს არ უჯერა ის კაცი და შენ ეუბნება ცოლი შეერთგო უნახავათო. ახალუხია რომ გამოიცვალოს თუ ჩიხა იმე, მიკვირს მე შენი საქმე. რა ბოეშვიით ლაპარაკობ.

ოქროპირი.

[მოდის მიდის და ხელს ატრიალებს] რაუყო, ნახა ქალი და მიატოვა, მოდი და სდიე მერე შენ იმას, რა უბედურება უყო რავეჭნა რომ არ ვიცი. ფუ, ამისთანა

სიცოცხლეს დავახი თავსლაფ.

ფარსადან.

არა, მაგის ღარღო ნუ გკ მენ, ისრე მოახთენ რომ
ვერ გაიგოს რამე უნდა მოვიყენოთ და ღამე უნდა ე-
ვენოთ.

ოქროპირ.

ნა [დრღიანათ] ჩვენი კუხე ის გონია შენ. • უკრავათ
წმუსით? რომ დაბლოყინო მაშინვე გაიგებენ.

ნინო.

როდის მოხვალთ?

ფარსადან.

ხვალ საღამოს, მზათ დავგებით, მიხლავ შოალაგეთ,
დაწმ ნდეთ ყოლიფერი, ისრე რომ ოჯახის ძახი არ გაი-
ტანოს აქიდგან.

ოქროპირ.

ის გულ ჩივარდნილი ქაიხოსრო, რას შერება?

ფარსადან.

ჰა, ის ორ ღოვი, ძალენ იგრიხება, მარა ვერა, ვერ
ა გვართმევეს სიძეს ასრე გავიღე შთებს უმტეგბო, მარა
თუ მაინც და მაინც გაუწყრეს ღმერთი ჩტეც მოუმ ტოთ

ოქროპირ.

უ, უ, უ, (გულ ჩახოულო) არა ეს ჩტენი მგზობელა

რალს ჩაგვატყედა. სხვა კაცი არ ეშოვებოდა, თუ რა ღმერთი უწყობდა.

ნინო.

კი ეშოვებოდა მარა, შენი ჯინის გულისათვის. ჩაგვატყედენ, ჩაგვატყედენ, რომ აღარ არის საშველი ბატონო, რომ აღარ გაეწყუ გაიყვება ჩემს ჩხუბს. სანამდინ ცრცხალი ყავდა ქმარი, ქვრივს ლაგამი ედო პირში და რაკი ის მიწაში ჩადო აღარ არის მერე სიცოცხლე.

ფარსადან.

აჰ, იმ წყეულმა ძალეან ჩაშალა საქმე თებრა, ახლა გათხვებული იქნებოდა ყოლიფერი სამაგლათ გეივინეს ქალი; მეტი არ შეძლება [თითს ღებს]

ნინო.

[მწუხარის სახით] პირში რომ ქალაჩუნობას არ მოგიშლის, რომ არა [ფრის არ ცხენია] ქეთრები ქუთრები, ქეთრები; ჩემი მტერის ოჯახში შევიდა მათი ოჯახის ქალი.

ოქროპირ.

რა იქნა კი მმართად, რომ ქალი არ იყოს, ნეტაყები და გაებდნენ, როგორც ქორი წაწალს [გულ მოსრული] მარა რა ქნა მისი ბედია, ქალია და რა უყო. იმან ქალი ვერ გათხოვას რა ჩემი ბაალი არის თუ ღმერთი გბრძნის. ქალი დაბნდა, ათასმა საქმრო კაცმა დაიწუნა და

მე დამბრალა ზოგო, ოქროპირმა ქალი მიგინათ იმ ქაქს
ფინცხა მოყანეს. თვალ ბი არ ქონდა, ბრძა სომ არ იყო.
ფინ არ იცის თუ მისი ქალ შილი გამოამჟარებელი არის,
აბა, მამა გაცხონდება, გაყენეს ბატონო, საჩვენებლად,
ლაჯანეს იმანაჲ ჩიკრკასა. აღმა იმ კაცმა და გაჰყოდა
გარეთ. აბა, ფინ შეართეს იმას (ხმა მღლა) გამოამჟარე-
ბულს, უნამუ ოს, გჰოდის მერე შარხე დაუღა პირი და
ყვირის. ცხვირ წინატი, დედა მისი: ოქროპირმა ქალი მი-
გინათ.

ნინო.

აბა, აბა, აბა, . . . დედა, დედა, დედა, რა უნამუსო
რამ რის, ქემინც შერცხებოდეს, ეითომც არაფერი ამ-
ბაკი. დადის თავისთვის და ბრძანდება.

ოქროპირ.

არა კი [თავის ქნევით] კმ.რა ის საქმე მისთვის. კარგათ
ჩახედუ, აბა, შირის სახეში. უწონ თქალებო, ასრე გეჯონა
კაცს შეჭახსო, და ეხლა თვალეები ჩაუყვითლდა, ჩაუღლილა-
ვდა.

ფარსადან.

არა, ერთხელ მოეკარი თვალი, კარგი ხანი არის ძასა.
ქეთ, და კარგი სანახაეი იყო, ახლა კი არ ეცი.

ოქროპირ.

შესახედებათ, ოჰ, (თავ დაქნევით) კბრგი იყო, მარა
ანუსიასთან კი ფუჭე იყო, მაგზე კი სწორეთ ტყუელს არ
ეიტყო და არც მოვეფერები ჩემი შეილობით.

ნინო.

[წილაპარაკებს] მაგ შენ რომ არ თქვა ჩუპ-უ ვიცით.
სულელი არის საწყალი. დედას გავს თლათ, ის არის გა.
მოყვანილი.

ოქროპირ.

მაშა მისი ჭკუიერი კაცი იყო საწყალი (წარბებს აწუ-
რვით) ღმერთო შეგცოდე და ისეც ცოტა თი ხანდისხნ,
შეიჩერ ჩეტებდა. —

ფარსადან.

მაგის კი რა მოგახსენო და ასრე კი გავგე: რომ და
ჯდაო, თელი არ მოუცილებია სასიძო კაცი თელსო, ისრე
რომეო, სასიძო კაცს შერცხეო, ადვა და გაეიდა, გარეთო.

ნინო.

ვითომც შერცხევს რამესი თუ, არა შენ არ მოჰყავდე,

ფარსადან.

(სიცლით) არ დგეფსოს ანუ იამც ისრე არ მოქცეს.
ოქროპირ.

(მოღუშვით) აა . . . რომ ისრე თავი მოჰკრას, იქნა.

ვე დაგეგმა ლუკმა ლუკმათ, მისი გამოცხადებით სხვაც უბედური უნდა შეიქნეს. —

ფარსადან.

ჰო, მე ერთოფ ღაღანს შეუტრია აქანა. მშვიდობით ოქროპირ მშვიდობით (მიდის)

ოქროპირ

აჰა შენ იცო ფარსადან. იმ გამხმარს ქაიხოსროს, რადარ ლაგამს ჩაუდო პირში. [ჰიამახებს]

ფარსადან.

მისი მჯერი ნუ გქ შენ მიდის) აჰა ცხენი) ხმა შემოესმის: აჯერ გახლავს.

მ ა ქ მ ე დ ე ბ ა ე.

იმერული სახლი. შეაზელ ცეცხლი, ზედ აწყვია გრძელი გრძელი შეშები, ცალკედარს გრძელი ტახტი. ზედ აგია ფარე ნახი. ერთ ყურს ტახტის აწყვია დაკიცილი ქეიშაგებელი კედელზე კდოა: მოჭედილი თოფა—იარღო ჩოხ ბი ნაბადი, ყობალიხი, აბგა, ხურჯინი, ნახის თაესა და ბოლოს ორი დიდი ახალ მოდის ზანტუყები. ორივე მხრივ, ცეცხლისაკენ გრძე—გრძელი სკამლოგანები, ცეცხლის სიახლოვს რამოტენიმე პტარ პატარა ოთახი და სამფსიანი სკამები, ზოგი მოგძო, ზოგი მოყლე, თაეგადქდლი საჯდომი ჯირკები სიახლოვს ცეცხლთან ტუჩ—მოტეხლი დოქი და მის წინ სოელოთ არის. ცეცხლის პარს სხედან: არჩილ, იესე და ქაიხოსრო. არჩილს ორივე ხელებით მუხლი უჭირაღს. იესე და ქაიხოსრო ჩიბუხს სწევენ.

ფარსადან:

(შამოდის ნაბლათ) ო, ო, ო, რა საბგელო (შამოდის
(არჩილ და იესე) ა, ა, ა, ფარსადან, მობრძნდი, მობრძნ-
დი, ქაიხოსრო შეხედავს თვარა, ტუჩებს დაბრწყინებს და
ყალონს დარეკავს კერძას ქვაზე. ფარსადან ნაბლადს შამოდის
სკამლოგინზედ დაგდებს და შოდის ცეხლისაკენ: არჩილ
და იესე ცოკათი წამოწევენ საჯდომ ღამ და თავს დაუკ-
ვრენ, ფარსადან ცხვირს მოიხოს გაფურთხებს. წამოხეკლ-
ებს, სკამს შიითრევს და დაჯდება

არჩილ:

რას შერება ფარსადან, როგორ მშვიდობით.

ფარსადან:

რა მშვიდობით რა, ცხენი გაფაფუჭე, შე კინაღამ თავი
მოვიკალი.

იესე:

(უცებ გაუბ, რა იყო, რა დაგეშართა?

ფარსადან:

(აჩვენებს) რაცხა დასაქცევდ ღელე ყოფილა იქ მოკადეკი
შლიკს გ მოვედი შიდ მერმე რომ შევედი თქუცნს სიახლო
ვებს (აჩვენებს) მოვადეკი ჭაშკარი დაკეტული იყო მე ვიქევი
დავიყვირო ვერ გავაგონებთქე, მივიხედ მოვიხედე გარდა
საბიჯი იყო იმის სიახლოვეს მადედი შემოჭყარი უზანგა

ცხენს. მე მკვან, თუ ამაზე როგორ ვერ გარდაწვეს, თქო.
უწინ ჩემი სიმღლე ღობეზე სეპობდა, რა ვიკოდი თუ
ის ლის უღოფა ვერ გადახეზობდა მე როგორღა გადაე-
ჩნ. მგამ სენი გაეფუქე [ძოწქენით) უკანა ფეხი დარჩა
ზღუდა მალაგას [თეის ფეხს აჩვენებს) ერთი ხელის
დადება კი გარდაეტყავა.

არჩილ.

სომ არ კოჭლობს?

ფარსადან.

კოჭლობით არ კოჭლობს მირა რაღა რა.

იესე.

მე დღოცვილო გარდმოვსტეობდი ჭიშკართან, ჭიშკარ-
ის გაეღებდი და შამოვიდოდი ლამაზათ.

არჩილ.

არა უშავს რა იმით მორჩება.

ფარსადან.

თუ არ გაფუქდა კარგი და თუ გაფუქდა შენი ჭირი
წაუღი [ქაიხოსრო თავს გარდააქნევს]

არჩილ.

[წამოხტება) ერთ ცხენს ენახე: აბა რაღა აქვს ფეხი.

იესე.

[ნელა) მეც ენახო ერთი.

ფარსადან

აჰა ნახე იესე! გამოცთილი კაცი ხარ, შენ მეატყობ
კარგათ.

ქაიხოსრო და ფარსადან მარტო დარჩნენ სახლში.
ქაიხოსრო ჩიბჭის სწევს და მალ მალე გააფურთხებს და
წამოახველებს.

ფარსადან.

წარბებ ქვეშ შეხედავს ხანდის-ხან, როდესაც მოიხედავს
ქაიხოსრო მსვენ, თვალბს აჩვენებს, ბოლოს ერთი ორჯ-
ერ წამოახველებს და გზნზე ჩილაპარაკებს: ნეტა კი ვიცო-
დე ამას რა უნდა აქნა.

ქაიხოსრო.

შენი გამონაცვალა ჰეონგა, შენ თვითონ რა გინდა
აქნა.

ფარსადან.

(ჩიუნებთ) არ დაიწუნებ შენ. მე რატო მინდა, ის
მე ეიცი და აოა შენ.

ქაიხოსრო.

(კულ მოსრული) შე რაც მინდა ის მე ეიც.

ფარსადან.

შენ გარ-გებულ საქმეადაც დაეახი თვესლ ფა დ მასს კა-
სობაადაც რატო კაცი მენს სიტყვებდ დაწყება სიარულა

ააფურთხებს]

ქაიხოსრო.

დაეახი თავსაფი შენზედ ეარესი ეინც იყოს და ან
შენი ტოლი ეინც იყოს.

ფარსადან,

აჰა, ეინ არის შნი ტოლი, (თავის ქვეით) შეფის შთა-
შეალოზა ხარ შენ, კი ეიცო შენი ამბავი და მენი წიე
ჩატყული სახლი კაცების.

ქაიხოსრო.

ეინცა ვარ შენზე ნაკლები კი არ ვარ და.

ფარსადან.

ეი რა შეილია, ეითომც არ ეიცოდე მისი ამბავი.

ქაიხოსრო.

(მწუხარის სახით) შენი ამბავიც ეიცო.

ფარსადან.

ეირთხები ერთმანეთს სჭამენ შაგის ხულაში და შაგას
აქანა ტოლი არა ეინ ყანს.

ქაიხოსრო.

შენ კი საესე გეკ სელები შენი თავის გახეთქამ.

ფარსადან.

სახესე შაკ თეარა შენსაეით შაინც არ დაელოლიალოზ.

აჰა, რა არის ეს, რომ ღიეთრევი (გულ მოსული)
ფარსადან

(ჯიბიდან ამოიღებს დაკუშნილ ქაღალდს:) შენსაგით
უთავ ბოლოთ არ დაეთრევი.

ქაიხოსრო.

ჰო, გარდაღლადებ ახლავე, რომ ერცა შენი ანბავი.
ფარსადან.

(ახირებულად) ბიჭო. შენ მისდღემწიდაც ქაღალდიც არ
ქონია, თუ ბიჭი ხარ ერთი ფურცელი დაუწერელი ქაღალდი
გიშოვია როდესმე. თუ გინდა ამისთანა, ეს რომ არის.
(გაშლის ნახევარ ფურცელ ქაღალდს.)

ქაიხოსრო.

არა. შენ ნუ მომიკეტე. ძალიან რამ გონია შენ მაგის
შოენა, ვეიარე შენ ღუქნებში და თუ გინდა ერთ კალათას
მოვიტან

ფარსადან.

(გაჟეირებით) ჰო, ეგ არის, შენ მაგას იმედით დადექ
(სიცილით) აჰა წაშომიწყებს თუ ღმერთი გწამს ჩქინა
თუ გინდა ხაშინის პატრონი იყოს.

ქაიხოსრო.

ბიჭო! შე ყურ დასაფსებო, შენ რა გაბადია ჩემზე მეტი
სახლ კარი გაქვს უკეთესი, ცხენი გყავს უკეთესი. თუ რა
ხეირი, გაქ?

ფარსადან.

ცხენი ი რა, ფეხი იტყინა მარა ზუთი რომ მოშცე
შენი ცხენისთანა მაინც არ მოგცემ:

ქაიხოსრო.

შეარცხენოს ღმერთმა ან გინც ერთი მოგცეს (ხმა-
მალლა)

ფარსადან.

[სიცილით] ტანისამოსი, ტანისამოსი, ფაშა ეს წყეული.
თუ სულთანნი, თუ რა არი.

ქაიხოსრო.

ჰო, ჰო, რა ტანისამოსიაო? თავის თავზე ედება.

ფარსადან.

(ქაიხოსროს ფეხებს მიჩერებია) რა კოხტა წაღები აქ
ამ წყეულს.

ქაიხოსრო.

ცალი ფეხის წალა გარღოული იყო და ფეხი მოუჩა-
და, როდესაც ფარსადან ფეხებში უყურებდა უცებ გაჩო-
ჩა გარღოული წალაიანი ფეხი შიგნით და მეორე ფეხი,
მრთელი წალიანი წინ წამოსწია. ო, ო, ნახე ნახე. რაო
[აჩვენებს]

ფარსადან.

(იცინის) არა, არა მეორე, მეორე.

ქაიხოსრო.

(გამოიღებს ნელ ნელა, წინ დაიდებს, ზელს მოუსვებს)

გბრლოულია; მეორე რა რომ შეეჯედი, უზანგს გაჰმოვ-
კარი და გასკდა.

ფარსადან.

ამ წყეულს პერანგიც თოვლივით უქათქათობს —

ქაიხოსრო.

შენ პერანგს კი ჯობს ღა. (პერანგს სწევს) წამოწიე აბა შენი?

ფარსადან.

[აჩვენებს] აი, ამისთანა უნდა პერანგია

ქაიხოსრო.

აი, მაგაზე უკეთესი, ვერ უყურებ?

ფარსადან.

ქეშმარიტად რწყილი რომ დაჯდეს ზედ კაცი ვერ შეხვდავს,

ქაიხოსრო.

ღმერთი ნუ გაგიწყრეს შენ.

ფარსადან.

ძალეან გულზე ხარ შენ ღღეს, ხომ არაფერი ჭინახავს.

ქაიხოსრო.

შენ რა გულზე ხარ?

ფარსადან.

თუ მამელობა გიკვირს, არაფერი გასაკვირალი არ არის,
თუ არა და სხვა რა გრეეს?

ქაიხოსრო.

შენ რომ მამული ხარ, რა დიდი გოზლა ხარ!

ფარსადან.

უკაცრავათ; მაგისი კი რა მოგახსენო.

ქაიხოსრო.

ღიას, ნელა გულზე ზელი ღიასი.

ფარსადან.

(ჩაცინებით) სად გერიტა ქარაფშუა: ფეთანი და სად ანუსია. რომ არ ეცოდნე მამინ სხვა ანგარიშია და მე, ბო-
ჭო რომელიც ამხელა (დაბლათ აჩვენებს) რომ ეყავი იმ
კუთხეში გაეიზარდე, შენ უნდა მატყუებდე.

ქაიხოსრო,

შენ ბევრი იცი, სამუაზლოდამ გარეთ არ გამოსულხარ.

ფარსადან.

ჩემი შენ გითხარიო და გული მოგიკალიო ეს არის!

ქაიხოსრო.

აჰა, მენ ურწმუნო, რითა სჯობს გერიტის: თვალათ
სჯობს, ტანათ, მოხელეობით თუ რათი.

ფარსადან.

თვალათაც სჯობს, ტანათაც და ყოველისფრით.

ქაიხოსრო.

არა, ღმერთს შეხედე და ისე თქვი. აქ ხომ არა ეინ არის

ფარსადან.

რა შეეხედო, ანუსია ხუთს სჯობია.

ქაიხოსრო.

ფუ, ამისანა სიმცრუესაც დაესხა თავს ლაფა!

ფარსადან.

რას ფრთხვენ თუ იცი: სად ანუსიას ყოფა ქცეა და სა მისა.

ქაიხოსრო.

მართალია ანუსია უშურო წყნარია, მაგრამ გერიტას რა უყო
ფაქცეობა დაუნახე, ზალისიანია და იმასათვისა, უყოფაქცევო.

ფარსადან.

არა, დიდ შარაზე რომ გეგიდეს და წამოკეცეს, შენ ანგა-
რიშით ის უყოფაქცეობა, არ იქნება.

ქაიხოსრო,

ჰო, ჰო, რატომ ქანთელბ არ გაგიჩნდება მაგ ენაში,
შენ ღმერთი არ გრწამს კაცო, მაგას რომ ლაპარაკობ?

ფარსადან.

ღმერთიც მრწამს და ქრისტიანიც ვარ მარა ეს ასრეა.

ქაიხოსრო.

შენ უღმერთო, სიობლე ან მეგობრობა მინც მოიგონე.

ფარსადან.

სიობლე თეარა, შენ თუ ერთა გარდაჰხეალი მამა გყა-
ვს, წადი და წაეტოლე შენ იმას.

ქაიხოსრო,

ჰო, ჰო, თეარა მ გითი გინდა შენ გაცეითო ქეყანა.

ფარსადან.

ჰო, წალები გაიასლო იქნება.

ქაიხოსრო.

მერე, ერთ წალებში გაცევალო მეგობარი, საყვარელი?

ფარსადან.

თეარ გინდა ყვეი მასე ფეხ გამოარდნილი. ხარაზები
შენთვის კერევენ წალებს. მბრძანდი და მოგარამევენ.

ქაიხოსრო.

ღმერთმა თავსლაფი დაგასხას ორპირობისთვის.

ფარსადან.

რა გინდა ჩემთან არ ეციო. მგონია საუზმო მიირთვათ დღეს.

ქაიხოსრო.

მე რომ საუზმოს მიეირთმევე, შენ სადილს მიირთმევე,

ფარსადან.

დაბრულობ რეტიანიეით და რაცხას შობი არ იცი.

ქაიხოსრო.

რეტიანიც ხარ და სულელიც ხარ

ფარსადან.

შენისანა სულელი და — ეირო ეიდან არის ქვეყანაში

ქაიხოსრო.

ვირიც ხარ, ჯორიც ხარ. ცხენიც ხარ და კატაც —

ფარსადან.

[სელს სცემს ზურგზე იესეს] ეს ზომ გამოცთილია, ამას
სომ ვერ მოატყუებთ.

ქაიხოსრო.

[დაღონებით] მაგას დრო იყო ვერ მოატყუებდი და
ესლა ტენი აღარ აქ თავში.

იესე.

[ასწევს თავს დი უყურებს ქაიხოსროს] იმე, ღმერთმა
შემარცხენოს თუ სულელი არ იყოს ეს კაცი. რაისათვის
იყურები არჩილისაკენ.

ფარსადან.

[სიცილით] სულელაბ არ ეთქვი. [ქაიხოსრო შიშის
გულ მოსრულო ჩაილაპარაკებს] რაეარიც მღვდელი, ისეთი
ერი. —

იესე.

ღმერთო შემიწყალე [ზირჯვარს გამოისახავს] რა ჩემი
საქმეა. მე რა უყო, ორი მაშვალაი ხართ, რომელსაც უკ-
ნესი ქალი გყავს და ბეური მზითევი აქ იმას შეირთავს
ეს პატროსანი კაცი (აჩვენებს არჩილს) არა ყმაწვილო
რა ჩემი საქმეა. დასწყევლოს ღმერთმა თქუტსნი სული და
ხორცი [ნივთებს წართავს]

არჩილ.

ასრე ანცეთი რას ჩხუბობთ.

ფარსადან.

[იესეს] შენ ნუ მომიკტები. ჩვენი საქმე გასაყვირველია
ორივეს გეზირდები (ნელა ანბობს) და ამაში გლახა საქმე
მოვა.

იესე.

ორივე რაეა იქნებოდა ან ვრთს უნდა შეება და ან შეო.
რეს.

ფარსადან.

ასრე შენ ნუ მომიკტები აგრე არის, ეს პატროსანი კაცი.
სამალავად ზომ არ ეამბობ ამას. მაშინ მიბრძანა მაგან.
რომეო ათასი მანეთიო და ქალი უნდა ეანახო კაცს წინდა
წინო და შეეერთათ. ასრე არიყო ბატონო [ჰკითხავს არჩილს.]

არჩილ.

ღიას, ესრე იყო.

ფარსადან.

აჰა; რაზე არის დაყოვნება ახლა რომ არ ეიცო თითქმ.
დღეს ერთმანერთს შეგვაველი შედა ის კაცი და ამას ქრისტია.
ნი კაცი იქნს, აა, ბატონო, თუ გინდა ეს კაცი გაიბატონ-
ნე [იესეს აჩვენებს]

იესე.

კარგი შენ ნუ მომიკედლი, ამას გვერდის ხოცა არ
გაეწყობა, თუ გინდა ცოლი.

არჩილ.

მერე გენდო შენ.

იესე.

ეგ შენ იცი, ღმერთი იყოს გამკითხველი, რომ შე და
არც მამა ჩემა, არც პაპა ჩემა შენი ოჯახის ღალატში არ
გარეულობის მიზღვდები.

არჩილ.

იმედი მაქვს.

ფარსადან.

შენ თუ კაცი ვარ გაგაბამ ხაბანგში. ეშმაკის წინ სომ
შალაყს ვერ იზამ

არჩილ.

ჩემ ცხენზე ბიჭი ჯდის და კარგათ მიპატივე,

ფარსადან.

ეგ შენ ეიცო შენ საცარლო ქალს ჩაებაბარებ ხელში? —

1 8 7 0 წლის

„ციხერის“ დაბარება შეიძლება ამ სახით:

ტფილისში, ადგილობრივ გაუგზავნელად თუ გაგზავ-
ნით, 7 მან.

ჩედაქცია იმყოფება კუკას, საკუთარ „სივლიძის“ სახ-
ლებში, ქ. ტფილისში.

ვისაც ეურნაო და ელოვს და თავის დროზე რ მიე-
რთოს, უმის სად ჩედაქცია, მამინევე აცხადოს
ამ .

„ციხერის“ ჩედაქციაში ტფილისს.

აღიღიწილ ნაშრომ. № 15. 1869. რედ. ი. კერესელიძე.